

203147

AZ MDP KÖZPONTI VEZETŐSÉGÉNEK ÜLÉSE

1956. JÚLIUS 18–21.

**PÁRTEGYSÉGGEL
A SZOCIALISTA DEMOKRÁCIÁÉRT**

Gerő Ernő előadói beszéde és zárszava

★

A Központi Vezetőség határozata

SZIKRA

AZ MDP KÖZPONTI VEZETŐSÉGÉNEK ÜLÉSE

1956. JÚLIUS 18—21.

517778

PÁRTEGYSÉGGEL A SZOCIALISTA DEMOKRÁCIÁÉRT

Gerő Ernő előadói beszéde és zárszava

*

A Központi Vezetőség határozata

MTA
KIK

0 00004 04131 3

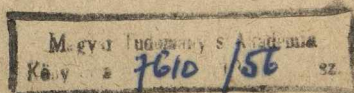
SZIKRA

BUDAPEST 1956

38/ 0108

203147

Felelős kiadó a Szikra Könyvtáradó vezérigazgatója

A POLITIKAI BIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJA

ELŐADÓ: GERŐ ERNŐ ELVTÁRS

Tisztelt Elvtársak!

A helyzet úgy alakult, hogy nem tarthatok minden problémára kiterjedő, részletes beszámolót, hanem csupán a nemzetközi helyzetet, valamint az országunk és pártunk belső helyzetét jellemző legfőbb kérdésekre térhetek ki, továbbá az előttünk álló, s általunk, pártunk, kormányunk által megvalósítandó legfontosabb feladatokra. Ez abból a szempontból látszik helyesnek, hogy ily módon a legfőbb kérdésekre, a legfontosabb tennivalókra lehet irányítani a figyelmet. Másrészt alá akarom húzni, hogy a kérdések, amelyekről itt szó lesz, s a feladatok, amelyeket meg kell oldanunk, nem rögtönzött módon, nem hirtelen, nem máról holnapra merültek fel. E kérdéseket hosszú idő óta vitatjuk. A nemzetközi és a belső helyzetről, pártunk helyzetéről, meggyőződésem szerint, világos kép alakult ki, s nem kevésbé világosak és kézzelfoghatóak a feladatok, a tennivalók.

Ehhez hozzá kell fűzni, hogy jelen beszámolón kívül, amelyet a Központi Vezetőség meghallgat, a Központi Vezetőség tagjainak és póttagjainak kezében ott van az e kérdésre vonatkozó részletes határozati javaslat. Ott van továbbá a második ötéves terv eredeti irányelv-tervezete és a Politikai Bizottság által, a széleskörű, országos vita alapján s a Központi Vezetőség sok tagjának részvételével elkészített, számos tekintetben lényegesen módosított új tervezet, amely — amennyiben ezt a vita figyelembevételével a Központi Vezetőség majd határozattá emeli — a legközelebbi évekre bizonyos tekintetben pártunk-

nak szinte második programja lesz, mint ahogyan a nagy Lenin az első szovjet népgazdasági tervet nevezte. Nyilvánvaló az is, hogy a jelen napirendi ponthoz a Politikai Bizottság által előterjesztett határozati javaslatot a vita alapján tökéletesíteni kell, amihez valószínűleg bizottság kiküldése is szükséges lesz, oly módon, hogy a Központi Vezetőség még jelen ülésén véglegesen dönthessen róla.

Amint a bevezetőben említettem, nem lehet szó most arról — de erre nincs is szükség —, hogy a nemzetközi és a belső helyzetről mindenre kiterjedő, részletes elemzést adjunk. Ezért itt csak a leglényegesebb kérdésekkel lehet foglalkozni, amelyek valóban döntőek a nemzetközi helyzetre és a mi belső helyzetünkre vonatkozóan.

MEGSZILÁRDULT A SZOCIALISTA VILÁGRENDSZER

A nemzetközi helyzet szempontjából a legjellemzőbb, a legfontosabb az, hogy a legutóbbi három év folyamán, amely Sztálin halála óta telt el, lényegesen, alapvetően megerősödtek a szocialista tábor állásai, és sok tekintetben új nemzetközi helyzet alakult ki. Megszilárdult a szocialista világrendszer. Hála a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának, hála e vezetés merész, átgondolt, lenini politikájának, az imperialistáknak a háború közvetlen kirobbantására irányuló tervei felborultak, és sikerült lényegesen meggyengíteni az imperialisták hatalmi állásait.

A nagy ázsiai, nem szocialista országok egész sora, mint India, Indonézia, Burma és egész sereg más ország, valamint az arab országok nagy része felmondta az engedelmességet az amerikai és angol imperialistáknak, közeledett és közeledik a szocializmus táborához, csatlakozott a béke megvédelmezésének ügyéhez, és a hatalmas szocialista táborral együtt óriási békeövetetet alkot.

Csökken a háborús feszültség, kitolódott a háború kirobbantásának közvetlen veszélye. Megerősödött a szocialista világrend gazdaságilag és politikailag. Mindez hatalmas sikere a kommunizmust építő Szovjetuniónak, a Kínai Népköztársaságnak, az egész szocialista tábornak, a haladó emberiségnek.

A háborús feszültség csökkenése, s a háború közvetlen veszélyének eltolódása azonban nem jelenti azt, hogy a harc a két tábor között megszűnik vagy ellanyhul. Erről sokan megfeledkeznek. A közvetlen háborús, katonai összeütközés veszélye eltolódott, bár nem szűnt meg. Ugyanekkor azonban *ideológiailag és politikailag* a harc éleződik. Az imperialista táboron belül repedések mutatkoznak. Franciaország már távolról sem olyan biztos oszlopa az Atlanti Szövetségnek, mint volt néhány évvel ezelőtt. Anglia és Amerika között élesednek az ellentétek.

A nemzetközi helyzet megváltozása az amerikai imperializmust, s a többi imperialista köröket is arra kényszeríti, hogy taktikát változtassanak. De a harcot nem adják fel, hanem más helyzetben, más formák között folytatják. Igyekeznek megbontani a szocialista tábor egységét. Igyekeznek kihasználni azt, hogy a Sztálin személye körül kialakult személyi kultusz felszámolásával, s a szocialista, proletár demokrácia fejlődésével a népi demokratikus országokban azok az elemek is aktivizálódnak, amelyek a régi, népellenes rendszer haszonélvezői voltak. Ezeket az elemeket, a demokrácia nyújtotta lehetőségeket kiaknázva, igyekeznek mozgósítani reakciós, imperialista céljaik érdekében. Az imperialisták mindent elkövetnek, hogy ezekre a belső reakciós erőkre támaszkodva zavart keltsenek a népi demokratikus országokban, megkíséreljék meglazítani a kapcsolatokat ez országok és a Szovjetunió között, s megpróbálják gyengíteni a szocialista tábort. És ha arról beszélünk, hogy a közvetlen háborús veszély eltávolodásával élesedik az eszmei-politikai harc, akkor ebbe bele kell érteni a harcnak olyan, távolról sem eszmei formáit is, mint kémek, diverzánsok, provokátorok bedobása a népi demokratikus országokba és a Szovjetunióba, mint hadirepülőgépek rendszeres, provokációs berepülése, mint polgári repülőgépünk békés utasai ellen a minap végrehajtott banditatámadás stb. Továbbá figyelembe kell venni olyan formákat is, mint amilyen a poznani véres provokáció volt. Súlyos hiba lenne, ha nem vonnánk le a tanulságokat a poznani provokációból a mi helyzetünkre és a mi feladatainkra vonatkozóan is. Egyébként az ellenség nyíltan felveti — erről nem egy ellenséges lapban és nem egy imperialista rádióadásban volt szó —, hogy az ellenség „magyar poznanokra” törekszik. Az éhes disznó makkal álmodik!

Röviden tehát, a jelenlegi nemzetközi helyzet lényege az, hogy a szocialista tábor megerősödött, az imperialisták pozíciói pedig meggyengültek. Mi haladunk előre a magunk helyes útján. Egyes imperialista körök azonban nem akarnak ebbe belenyugodni, s mindent elkövetnek, hogy megzavarják előrehaladásunkat a béke megszilárdítása, a szocializmus építése, népünk életszínvonalának emelése útján.

SZÉLESKÖRŰ DEMOKRATIZÁLÓDÁSI FOLYAMAT MEGY VÉGBE ORSZÁGUNKBAN

Ami országunk és pártunk belső helyzetét illeti: a legfontosabb e tekintetben az, hogy 1953 júniusa óta — bár korántsem egyenletesen s nem időleges visszaesések nélkül —, különösen azonban a Szovjetunió Kommunista Pártjának történelmi jelentőségű XX. kongresszusa után széleskörű demokratizálódási folyamat megy végbe országunkban. Megnőtt a párttagok s a pártonkívüli dolgozók aktivitása, közvetlen részvétele az állami, a gazdasági, a társadalmi és a pártmunkában. Ezzel együtt nagymértékben megnőtt a párttagok, a pártaktivisták s a pártonkívüliek jogos bírálata hibáinkkal szemben és alkotó kezdeményezésük annak érdekében, hogy a hibákat és hiányosságokat minél előbb leküzdjük, s hogy minél eredményesebben építsük országunkban a szocializmust, minél biztonságosabban emelhessük népünk életszínvonalát, ami egész munkánk egyik legfontosabb célja.

Ez a hatalmas aktivitás, cselekvőkészség, alkotó, segítő bírálat, amely a tömegekből kibontakozik, mérhetetlen, lebírhatatlan erő. Pártunknak és vezetésének értenie kell ahhoz, hogy ezt az erőt sikeresen használja fel az előttünk álló feladatok eredményes megoldására.

Ezt a megnövekedett aktivitást mutatja a második öt éves terv irányelv-javaslatára körül kibontakozott vita is, amely valószínűleg népi mozgalom jellegét öltötte. Ismeretes, hogy csupán írásban több mint 35 000 javaslatot tettek a fizikai dolgozók, értelmiségiek, szövetkezeti és egyénileg gazdálkodó parasztok, különféle kisemberek, szervezetek, tudományos és egyéb intézmények. Mindez azt mutatja, hogy a mi rendszerünk igazi

népi rendszer, hogy a dolgozók, ha bírálják is az egyes hibákat és kinövéseket, ha fel is lépnek a bürokratizmus ellen, magukénak vallják népi demokratikus rendszerünket.

Nem feledkezhetünk meg az osztályellenségről

Ugyanakkor azonban, amikor kibontakozott és tovább bontakozik a pártban és a párton kívül a tömegeknek ez az aktivítása, amelyet a pártnak mindenképpen bátorítania, fejlesztenie s irányítania kell, egyben az ellenség is kísérletet tesz arra, hogy megpróbálja a maga számára kihasználni a helyzetet. Természetesen, súlyos hiba lenne mindenkit, aki egy vagy más kérdésben nem ért egyet a párttal vagy annak vezetésével, ellenségnek tekinteni. Nem szabad elfelejteni, hogy az új helyzetben sok rendes párttagnál és pártonkívülinél van értetlenség, hogy nem könnyű tájékozódni az új viszonyok között s hogy egyeseket az ellenség is megzavar, anélkül hogy ezt ők maguk is észrevennék. *Aki nem lát tisztán, az még nem ellenség. Éppen az ellenség próbálja elérni, hogy mindenkit egy zsákba gyömöszöljünk, hogy az egy vagy más kérdésben nem kellő megértést vagy értetlenséget tanúsító embereket azonosítsuk az ellenséges elemekkel, mert az ellenség számára úgy kell ez, mint valami fedezék.* Ha az ellenséges elemekkel azonosítanánk azokat, akik nem helyesen tájékozódnak az új helyzetben, akik egy és más kérdésben értetlenséget tanúsítanak, akkor ezzel semmi esetre sem a pártnak, nem a munkásosztálynak, nem a népi demokráciának használnánk, hanem az ellenségnek.

Azonban megfeledkezni arról, hogy ellenség van, hogy az ellenség az utóbbi időben aktivizálódik s hogy különösen a külső imperialista erők megkísérlik a belső reakciós erőket mozgásba hozni — abból kiindulva, hogy most már bent az országban és nemzetközileg teljes az osztálybéke, hogy már mindenki „jóember” — végzetes hiba lenne. Nem kommunisták, hanem burzsoá liberálisok volnánk, ha ilyen módon ítélnénk meg a helyzetet. Az osztályellenség igenis működik. És részben sikerült befolyása alá vonnia jóhiszemű, becsületes, megtévedt embereket is. Jó órában mondtam, nálunk Poznan nem volt, de az egyik imperialista rádió azt, ami a Petőfi Körben történt, dicsekedve

„kis Poznannak” nevezi. A Petőfi Körben voltak helyes dolgok is, elhangzottak megszívlelendő javaslatok is, amint azt a Központi Vezetőség június 30-i határozata világosan megállapította. A Petőfi Körben sok becsületes, pártunkhoz, népi demokráciánkhoz hűséges ember volt, köztük nem kevés kommunista, aki félti a pártot, feltétlen híve a szocializmusnak, jó magyar hazafi és egyben proletár internacionalista is. Ugyanakkor azonban azt is meg kell mondani, hogy a Petőfi Körben és körülötte kezdett egy második politikai centrum kialakulni, amely szemben állott az ország igazi politikai központjával, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségével. Kétségtelen, hogy ennek szervezett jellege volt.

*Pártunk fő irányvonala megfelelt a szocializmus építése,
népünk, az ország érdekeinek*

Jogosan lehet feltenni a kérdést, hogyan jött létre ilyen helyzet? Vajon nem volt helyes pártunk politikája, pártunk fő irányvonala a XX. kongresszus előtt és a XX. kongresszus után? Pártunk politikája lényegében helyes volt, pártunk fő irányvonala megfelelt a szocializmus építése, népünk, az ország érdekeinek! A Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa után, a márciusban tartott központi vezetőségi ülésen nem volt lehetőség arra, hogy maga a Központi Vezetőség részletesen kidolgozza azokat a tennivalókat és intézkedéseket, amelyeket a XX. kongresszus szellemében a magyar viszonyok figyelembevételével meg kell valósítanunk. Talán helyesebb lett volna egy hónappal később tartani a Központi Vezetőség ülését, és mindjárt azon az ülésen a konkrét tennivalókat is magában foglaló határozatot elfogadni. Így a Központi Vezetőség a Politikai Bizottságnak csak általános utasítást és irányelveket adhatott arra vonatkozóan, hogy milyen módon dolgozza ki a tennivalókat. A Politikai Bizottság ehhez a feladathoz hozzáfogott.

Mi úgy gondoljuk, hogy a XX. kongresszus után a Politikai Bizottság irányvonala helyes volt. De a helyes politikai elgondolások, a helyes politikai állásfoglalás megvalósításában és végrehajtásában egy ideig volt bizonyos tévovázás, huzavona. Ebben szerepet játszott az, hogy a Központi Vezetőség első titkára, Rá-

kosi elvtárs — bár igyekezett — nem tudta teljes mértékben az új követelményeknek megfelelően átállítani saját munkáját és a Politikai Bizottság, valamint a Központi Vezetőség titkárságának munkáját, amely utóbbinak elsősorban feladata, hogy a Központi Vezetőség és a Politikai Bizottság határozatainak végrehajtását biztosítsa. Belejátszottak ebbe a tétovázásba a személyi kultusz és a törvényesség kérdésében régebben, főként 1953 júniusa előtt elkövetett súlyos hibák, amelyeknek felszámolása még 1953-ban elkezdődött, de közben egy időre némileg megtorpant, hogy azután újabb lendülettel folytatódjék s végül most elérkezzék a befejezéshez. Végül hozzájárult a bizonytalansághoz az is, hogy a Politikai Bizottság nem érezte maga mögött — s ennek különféle okai voltak — a Központi Vezetőség egységes támogatását. Ellenkezőleg, azt érezte, hogy a Központi Vezetőségben egyrészt nincsen meg a teljes egyöntetűség a Politikai Bizottsághoz vagy annak egyes tagjaihoz való viszony tekintetében, s másrészt nincsen teljes egység a Központi Vezetőség tagjai között a párt által követendő politika minden kérdésében.

Persze, hogy a helyzet így alakult, abban mindenekelőtt a Politikai Bizottság a hibás, mert nem volt elég határozott és bátor a gátló tényezők megszüntetésében; mert nem vezette következetesen az eszmei-politikai harcot a múltbeli hibák felszámolásáért és a XX. kongresszus szellemének a magyar viszonyok közötti érvényesítéséért, valamint állami, társadalmi, gazdasági és pártéletünk következetes demokratizálódásáért. Bár a pártszervezetekben vitatkoztak, a párttagság aktivizálódott, a pártmunka felélénkült, a legfontosabb, az ország egész sorsát érintő kérdésekről mégsem elsősorban a párton belül s nem a Központi Vezetőség, a Politikai Bizottság, a vezető pártszervek irányításával folytak a viták. Meg kell jegyezni — jóllehet, nem ez a döntő —, hogy a DISZ Központi Vezetősége, illetve annak intéző bizottsága is hibát követett el, amikor a Petőfi Kör vezetését kiengedte a kezéből. Súlyos hiba volt továbbá részünkről, hogy kiengedtük a kezünkől a Szabad Nép és általában a sajtó irányítását, s nem megfelelően irányítottuk a rádiót, ami természetesen nem kis zavart okozott pártkádereink, aktivistáink, párttagságunk és a becsületes, pártunkhoz ragaszkodó, népi demokráciánkat támogató dolgozók között.

*A párt a vita híve, de nem engedhet teret az ellenséges nézetek
hirdetésének*

A Politikai Bizottság, s annak kezdeményezésére a Minisztertanács is számos intézkedést tett és további intézkedések meghozatalát készítette s készíti elő az államigazgatásban és a nép gazdaságban meglevő túlzott centralizmus megszüntetésére. Elindította az államigazgatás és az egész államgépezet egyszerűsítésének fontos munkáját. Lépéseket tett a demokratizmus kiszélesítésére. Ugyanakkor azonban az eszmei-politikai harc — minthogy azt nem maga irányította — helytelen irányba csúszott. Igenis vitázni kell. Részleteiben és alaposan meg kell vitatni a párt politikáját s az ország előtt álló fontos feladatokat. Mint említettem, nem volt helyes, hogy az alapvető kérdéseket nem a pártszervezetekben vitattuk meg. Ezen változtatnunk kell. De persze, nemcsak a pártszervezetekben lehet és kell vitatkozni. Vitatkozzanak egymás között a biológusok, a közgazdászok, a filozófusok, a történészek, a fizikusok, az írók stb. stb. Nem feltétlenül szükséges, hogy a párt és annak vezetése mindenben és mindenkor közvetlenül beleszóljon az ilyen vitákba.

Vitázni kell a pártban, de a marxi-lenini párt — mint ahogyan ezt tanítónk, a nagy Lenin mondotta — nem vitaklub, hanem harci szervezet. Ezért vitázni lehet, sőt kell a határozat meghozatala előtt, de a határozatot a párt minden tagjának, minden szervezetének és minden szervének végre kell hajtania. S ehhez még hozzá kell fűzni, hogy a párt a vita híve, a szabad véleménynyilvánítás híve, de nem engedhet teret ellenséges nézetek hirdetésének, olyan nézetek hirdetésének, amelyek ellentétesek népi demokráciánk lényegével, annak alkotmányával.

A pártnak szüksége van szövetségesekre. Együtt akar működni minden becsületes hazafival, minden jószándékú és jóhiszemű emberrel, még ha ezek nem marxisták-leninisták is! De a párt — ezt félreérthetetlenül megmondjuk — nem tehet és nem tesz engedményeket a marxizmus-leninizmus kérdésében, nem alkudhat meg és soha nem fog megalkudni ideológiai kérdésekben!

Gazdasági feladataink

Ami az ország gazdasági helyzetét illeti, ez 1954 óta, bár viszonylag lassan, de állandóan javul. 1956-ban az ipari termelés első félévi tervét nemcsak teljesítettük, de több mint 2 százalékkal túl is teljesítettük. Emelkedik a termelékenység és csökken az önköltség is. Van valamelyes javulás a műszaki színvonal fejlődése terén, jóllehet ezt a javulást egyáltalán nem lehet kielégítőnek tekinteni. Külkereskedelmünk 1955-höz képest javulást mutat. De helyzetünk még mindig feszült. A tőkés országokkal szembeni eladósodásunkat a múlt év vége óta sikerült megállítanunk, s ha jól dolgozunk, úgy ez év végéig ez irányú adósságunk bizonyos csökkentését is elérjük. Ugy lát-szik azonban, hogy a viszonylagos eredmény mellett a kitűzött feladatot e téren nem fogjuk teljes mértékben megvalósítani. Igen nehéz, s ez jelenleg népgazdaságunk legnagyobb problémája, országunkban a tüzelő- és fűtőanyag-ellátás, s ezenkívül az ipar ellátása néhány nyersanyaggal, főként fémekkel.

Ami a tüzelő- és fűtőanyag-ellátás nehézségeit illeti, ezek túlnyomórészt onnan származnak, hogy legjelentősebb nyersolajvidékünk, a nagylengyeli mező erősen elvizesedik, s annak érdekében, hogy a föld mélyében levő olajat, ha hosszabb idő múlva is, de megkapjuk, kénytelenek voltunk a nyersolajtermelés tervét ez évben az eredeti előirányzathoz képest menet közben mintegy 320 000 tonnával csökkenteni. Ez a mi viszonyaink között igen nagy mennyiség, összesen körülbelül 1 millió tonna szénnek felel meg. És bár nagyszerű bányászaink a széntermelés tervét túlteljesítik, s azt kérjük tőlük, hogy 1956 második félévében legalább 300 000 tonnával adjanak több szenet az országnak, mint amit a terv előir, látni kell, hogy a tüzelő- és fűtőanyagkérdést ez egymagában nem oldja meg. Ezért a kormány mindent elkövet e nehéz kérdés megoldására. A másik igen nehéz kérdés az anyagellátásban a réz, az ón és néhány más fém és vegyianyag problémája. Itt is azon leszünk, hogy — ha nem is tudjuk a kérdést teljes mértékben azonnal megoldani — az ellátást elviselhetővé tegyük, s hogy 1957-ben az anyagkérdésben a jelenlegi feszültséget alapjában megszüntessük. Ami a mezőgazdaságot illeti, bár végleges véleményt mondani nem

lehet, úgy látszik, hogy jó közepes termésre számíthatunk, s ez elősegíti népgazdasági terveink zavartalan megvalósítását.

A PÁRT FIGYELMÉT MOST AZ ALKOTÓ, SZOCIALIZMUST ÉPÍTŐ MUNKÁRA KELL ÖSSZPONTOSÍTANI

Ugy gondolom, hogy a jelenlegi helyzetben a múlt és a jelen mindenekelőtt azért foglalkoztatja a Központi Vezetőséget, hogy helyesen tudjuk meghatározni az előttünk álló feladatokat, hogy helyesen állapítsuk meg a tennivalókat. A párt figyelmét nem a múltra kell fordítani. A hibákat látni kell, ismerni kell azok okait, a körülményeket, amelyek a hibákhoz vezettek, s ezek segítségével ki kell javítani a hibákat. De az önbírálat nem önmarcangolás. *A párt figyelmét most nem azokra a hibákra kell összpontosítani, amelyeket mi magunk fedtünk fel, minden külső kényszer vagy nyomás nélkül, hanem a tennivalókra, a feladatokra, az alkotó, szocializmust építő munkára.* A múlt kérdéseit, hibáit megvitattuk, s ezen az ülésen is megvitatjuk. A Központi Vezetőség, a Politikai Bizottság már számos hathatós intézkedést tett a múlt súlyos hibáinak felszámolására, s a Központi Vezetőség jelen teljes ülésén további intézkedések születtek és születnek ennek érdekében, s azért, hogy ilyen hibák soha többé meg ne ismétlődhessenek.

Pártunk, munkásosztályunk érdeke azt követeli, hogy ezzel ezeket a kérdéseket lezárjuk és új, tiszta lapot nyissunk a párt történetében.

A párt, a munkásosztály, a nép érdeke nem az, hogy mi most a hibákon rágódjunk, a múlt hibáiban vájkáljunk.

Szilárd elvi egységgel előre a szocializmus építésének útján

A párt, a munkásosztály, népünk érdeke, hogy előremenhajjunk a szocialista demokráciának, a szocializmus építésének, népgazdaságunk fejlesztésének, az életszínvonal emelésének széles országútján! Ehhez szilárd elvi egység kell, mindenekelőtt a Központi Vezetőségben, valamint a Központi Vezetőség s annak politikai szerve, a Politikai Bizottság között, továbbá a Központi Vezetőség, a Politikai Bizottság és a széles pártaktíva között, s végül az egész pártban. Ehhez az kell, hogy pártunk va-

lóban az azonos nézeteket valló, egy és ugyanazon politikát megvalósító emberek önkéntes harci szövetsége legyen. Ez a feltevése annak is, hogy pártunk még inkább összeforrjon a milliós pártonkívüli tömegekkel!

A Központi Vezetőség egysége, a párt egysége, világosan meghatározott elvi alapon, s ily módon a cselekvés teljes egysége a záloga annak, hogy úrrá legyünk minden nehézségen, s a lehető legnagyobb mértékben hasznosítsuk azt az igen kedvező helyzetet, amelyet a népi demokratikus országok, az egész szocialista tábor számára, főként a Szovjetunió Kommunista Pártjának és kormányának helyes, bátor, következetes lenini politikája teremtett meg az utóbbi három év folyamán, s amely politikára a koronát a Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa tette fel.

Melyek tehát a pártunk, államunk, egész népünk előtt álló legfontosabb feladatok, amelyeket meg kell valósítanunk?

Ingadozás nélkül a további demokratizálásért

Mindenekelőtt biztosítanunk kell, minden ingadozás nélkül, az ország további demokratizálását. Ezzel a feladattal a Központi Vezetőség elé terjesztett határozati javaslat részletesen foglalkozik. De ez a demokratizmus proletár szocialista demokratizmus és nem burzsoá demokratizmus, mint ahogy ezt egyesek elképzelik.

A demokratizálás nem utolsósorban azt jelenti, hogy nagyobb szerepet kell biztosítani az országgyűlésnek. El kell érni, hogy az országot, az egész népet érintő legfontosabb kérdések lehetőleg ne a Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendeletei útján, hanem az országgyűlésben kerüljenek megvitatásra és eldöntésre. Ezért az országgyűlésnek gyakrabban és szélesebb napirenddel kellene üléseznie. Szükségesnek látszik, hogy növeljük az országgyűlés bizottságainak szerepét és aktivizáljuk munkájukat. Mindent el kell követni, hogy az országgyűlési képviselők szorosabb kapcsolatban legyenek választóikkal, beszámoljanak nekik. Annak érdekében, hogy a szorosabb kapcsolat lehetővé váljék, a Politikai Bizottság véleménye szerint, javasolni kell a jelenlegi lajstromos választási rendszer megváltoztatását, s az egyéni, kerületek szerinti rendszer beve-

zetését. Ez módot ad majd a közvetlen kapcsolatra, s lehetővé teszi, hogy az életbe átültessük népköztársaságunk alkotmányának azt a követelményét, hogy a választóknak módjuk legyen leváltani azt a képviselőt, aki nem képviseli az ő akarátukat.

Az országgyűlés aktivizálásával egyidejűleg meg kell növelni véleményünk szerint, az Elnöki Tanács szerepét is.

Ugyanakkor a Minisztertanácsnak fokozottabb mértékben kell az irányítást kezébe venni a legfontosabb gazdasági, kulturális, politikai és egyéb kérdésekben, de csak a legfontosabbakban, növelve ezzel a miniszterek a fővárosi és a megyei tanácsok, s általában a helyi tanácsok szerepét.

Biztosítsuk a nép fokozott részvételét a hatalom gyakorlásában

Kíváncsok, hogy a felsőbb szervek adjanak át jelentős számú funkciót az alsóbb szerveknek, tényleges hatáskört kell biztosítani számukra, kezdeményezésüket fokozni kell. El kell érni — s e tekintetben már számos intézkedés történt —, hogy a helyi tanácsok nagyobb gazdasági, pénzügyi önállóságot nyerjenek, s hogy az egységes irányítás elvének megtartása és biztosítása mellett egyéb területeken is, pl. kulturális, iskolaügyi, egészségügyi kérdésekben nagyobb legyen a hatáskörük.

Az ország demokratizálása feltételezi a nagyobb nyilvánosságot, az ország népének rendszeresebb tájékoztatását, az alsó és a helyi kezdeményezések tervszerű kibontakoztatását és felkarolását, és azt, hogy a felsőbb szervek jobban támaszkodjanak a dolgozók széles tömegeire, valamint az alsóbb szervekre; hogy az összes állami szervek, s mindenekelőtt a tanácsok, szélesebb kapcsolatokat teremtsenek a néppel, s hogy *biztosítsuk minden téren a nép fokozott részvételét a hatalom gyakorlásában.*

A szocialista demokratizmus kiszélesítésének egyik alapvető feltétele a legszigorúbb szocialista törvényesség biztosítása minden téren, a személyi és vagyoni biztonság megerősítése, a bírának az alkotmány előírása szerinti választása, a belügyi, az igazságügyi szervek munkájának megjavítása és legszorosabb kapcsolatuk a néppel.

A szocialista törvényesség megsértése terén elkövetett durva hibákat pártunk vezetésével már felszámoltuk. De itt még sok a tennivaló. A Központi Vezetőség elé terjesztett határozati

javaslat széleskörű, nagyjelentőségű intézkedések átgondolt, összefüggő programját vázolja fel, amelyet, amennyiben azt a Központi Vezetőség magáévá teszi, vaskövetkezetességgel kell megvalósítani. *A gyakorlatban kell bebizonyítanunk, hogy a szocialista törvény védi a Magyar Népköztársaság minden polgárát és kötelező minden állampolgárra; hogy népi demokratikus államunk törvényei előtt, személyekre való tekintet nélkül, mindenki egyenlő! A törvénytelen ségek és törvénytiségek nem tartoznak a népi demokratikus rendszer, a szocializmust építő állam életéhez.*

Az állami, a gazdasági és a társadalmi élet demokratizálása, népi demokratikus, szocialista értelemben véve elkerülhetetlené teszi ugyanakkor, hogy fokozott erővel vessük fel az állami és állampolgári fegyelem kérdését. *Népi demokratikus, szocialista fegyelem nélkül — nincs népi demokratikus, szocialista demokrácia! Népi demokratikus államunkat most nem gyengíteni, hanem szilárdítani, erősíteni kell!* Az erősítés természetesen nem létszámemelést jelent, hanem azt jelenti, hogy államunkat még demokratikusabbá tesszük, még inkább valóra váltjuk, kifejezésre juttatjuk munkás-paraszt jellegét, hogy helyes intézkedéseinkkel, jó munkánkkal még inkább biztosítjuk számára a széles, dolgozó tömegek támogatását; hogy milliók agyával és kezével, milliók alkotó munkájával fejlesztjük, erősítjük nép-gazdaságunkat; hogy kemény, szívós harcban, átgondolt intézkedésekkel, ugyancsak a dolgozókra támaszkodva leküzdjük népi demokratikus államunk bürokratikus kinövéseit és torzulásait. De azt is jelenti, hogy honvédelmünket és államvédelmünket — amelyet ugyancsak nem létszámban növelünk, ellenkezőleg, csökkenteni kívánunk — minőségileg megjavítjuk.

Honvédségünket és államvédelmünket jobban át kell hogy hassa pártunk politikájának szelleme. Elengedhetetlenül szükséges, hogy korszerűsítsük honvédségünk fegyverzetét, s különösen a légvédelmünket, hogy magasabb színvonalra emeljük a kiképzést. Biztosítsuk, hogy valóban hús legyen népünk húsból, és vér népünk véreből; hogy hadseregünket és államvédelmi szerveinket, valamint rendőrségünket, amelyekre hazánknak nagy szüksége van, népünk mind odaadóbban támogassa.

Elvtársak! Amikor a legfontosabb feladatokról szólunk, amelyek állami és gazdasági életünkben előttünk állanak, két

fontos kérdéssel kell még az elmondottakat kiegészítenünk. Az egyik gazdasági életünkre, a másik állami életünkre vonatkozik.

Fokozottabban érvényesítsük az anyagi érdekelttség elvét

Gazdasági életünkben, gazdasági munkánkban eddig még nem tudtunk eléggé építeni az egyes dolgozóknak, a dolgozók egyes csoportjainak, az egyes üzemeknek, az egyes vállalatoknak és különféle szervezeteknek anyagi érdekelttségére. Feltétlenül helyes, hogy építünk az öntudatra, a szocialista lelkesedésre, a hazafiasságra, a népünk és államunk iránti odaadásra, a miliók békevágyára, mert mindez óriási erő. Feltétlenül helyes, hogy mindezek alapján segítségüket kérjük feladataink megoldásához. Azonban nem helyes, hogy — bár erre számos kísérletet tettünk és értünk is el bizonyos eredményeket — nem használjuk fel eléggé gazdaságunk fejlesztésében az anyagi érdekeltséget, mint fontos előrevivő, mozgató erőt. Persze ez nem egyszerű dolog, mert az anyagi érdekelttség elvét a népgazdaság különböző területein különbözőképpen kell alkalmazni. Látnunk kell azonban, hogy nem kis részben ez a hiányosság az oka annak, hogy sokszor kénytelenek voltunk részletesen szabályozni olyan kérdéseket, amelyeket nem kellene vagy csak egészen általánosságban és röviden kellene szabályozni. Ez az egyik oka annak is, hogy nálunk az utóbbi időben elszaporodtak a bürokratikus jelenségek. A bürokratizmus elleni küzdelem azt is jelenti — s erről a második ötéves terv irányelveivel kapcsolatos beszámolóban, melyet Hegedüs András elvtárs fog tartani, részletesen lesz szó —, hogy alaposan meg kell változtatnunk gazdasági vezetésünk módszereit, hogy a túlnyomórészt határozatok révén való vezetésről át kell térnünk más, közvetlenebb, eredményesebb, hatékonyabb vezetési módszerekre. Mindenekelőtt építeni kell az alsóbb szervek kezdeményezésére, arra, hogy ezek maguk intézzék az ügyek nagy részét.

A mi államunk népi demokratikus, szocialista állam

A második kérdés, amelyet fel akarok vetni, állami életünkkel kapcsolatos. Kétségtelen, hogy a mi állami életünkben — beleértve ebbe természetesen gazdasági életünket is — sok még

a bürokratikus vonás, és van benne jócskán bürokratikus kinövés. A bürokratizmus ellen, a bürokratikus kinövések és torzulások ellen, bárkinél és bárhol jelentkezzenek is, kíméletlen, megalkuvás nélküli harcot kell folytatnunk, jól átgondolt intézkedéseket kell tennünk. Az utóbbi időben olyan helytelen gyakorlat kezd kialakulni, hogy egyes újságírók, de mások is, általánosítanak s nemegyszer lebürokratázzák állami szerveink dolgozóit és úgy tüntetik fel, mintha a mi rendünk egészében véve egyszerűen valamilyen bürokratikus állam lenne. A mi államunk új állam, népi demokratikus, szocialista állam. Mint népi demokratikus, szocialista állam, igen rövid, alig néhány esztendő múlta tekinthet vissza. Ezzel szemben a kapitalista államok 100—150, és van olyan közöttük, amely 300 éves múlta tekinthet vissza, gondoljanak csak Angliára. Ezenkívül a mi államunk egészen más jellegű állam, s feladatai is különböznek a tőkés államok feladataitól. A tőkés államokat — mint ismeretes — egy maroknyi monopolista kizsákmányoló csoport irányítja a saját önző érdekében, a kizsákmányolás, a népelnyomás érdekében, és nem az állam irányítja a népgazdaságot. Nálunk azonban, és mindenütt, ahol szocialista vagy szocializmust építő állam van, nem a monopolista kizsákmányolók, nem egy szűkkörű oligarchia irányítja az államot a maga önös érdekében, hanem az állam irányítja a népgazdaságot a nép nevében és a nép érdekében a párt vezetésével.

Államapparátusunk dolgozói túlnyomó többségükben derék, becsületes emberek, népi democráciánk hívei, s nem lelketlen bürokraták. Persze, akadnak közöttük olyanok is, akik elbürokratizálódtak. De legnagyobb részük munkás, dolgozó paraszt származású, népi eredetű értelmiség, s jelenleg is megőrizte kapcsolatát a néppel. Ezek az emberek elkövetnek hibákat, és sokszor egyes helytelen intézkedéseink, rendelkezéseink is elősegítik azt, hogy munkájukban bürokratikus vonások lépjenek fel. Lehetnek és bizonyára vannak államszervezetünkben egyes emberek, akik sokszor tudatosan keverik a kártyát, de ezek kivételek. Államszervezetünk dolgozóinak legtöbbje nem ilyen. Ezt meg kell mondani, mert most ellenséges, imperialista körök s egyes itthoni szekértolók is igyekeznek mindenképpen befekeztíteni népi demokratikus államunkat.

Ez az új állam, népi demokratikus államunk, egész szerve-

zetében, erényeivel és hibáival együtt a mi államunk, a mi államszervezetünk, olyan állam, amelyet semmiféle burzsoá állammal fel nem cserélünk! A hibákat pedig, amelyek megvannak benne, pártunk vezetésével, együttes erővel kijavítjuk!

A bürokratizmus elleni küzdelem, s államapparátusunk, gazdasági életünk egyszerűsítése, a decentralizálás feladata szívós, körültekintő, alapos, szinte tudományos, egyszersmind igen kemény, határozott, szervező-irányító munkát követel meg. Ezt — amint a Központi Vezetőség elé terjesztett határozati javaslat helyesen mondja — elhamarkodni nem szabad. Az egyszerűsítés és a decentralizálás felelősségteljes feladatát is csak a népre, a dolgozókra, a tömegekre támaszkodva lehet helyesen megoldani. Ennek a munkának a megvalósítása során kell olyan intézkedéseket is tenni, amelyek átmenetileg egyes dolgozók vagy a dolgozók egyes csoportjai számára nehézségeket jelentenek. De ezek az intézkedések szükségesek szocialista építésünk s egész népünk életszínvonalának emelése, egész előrehaladásunk érdekében. Ezeket az intézkedéseket azonban úgy kell megvalósítanunk, ahogy ez marxista-leninista párthoz, népi demokratikus, szocializmust építő államhoz illik: a lehető legnagyobb mértékben gondoskodva az emberekről, törődve velük. Meg kell nekik magyarázni, hogy előrehaladásunk érdekében szükség van államapparátusunk, felsőbb gazdasági apparátusunk egyszerűsítésére, létszámának csökkentésére, s hogy mindenki számára, aki képes dolgozni, a Magyar Népköztársaságban, alkotmányunk szellemében munkát, megélhetést fogunk biztosítani. Nem mondhatjuk, hogy olyan munkát, amilyent eddig végzett, mert nyilvánvaló, hogy a létszámcsökkentés által érintettek nagyobb részének át kell mennie a termelésbe. Inkább lassabban hajtsuk végre ezt a feladatot, de a lehető legnagyobb körültekintéssel. Inkább hosszabb időn keresztül készítsük elő, de mindent kövessünk el, hogy a bizonytalanság és a megrázkódtatás, amellyel ilyen intézkedés átmenetileg járhat, a lehető legkisebb legyen.

Második ötéves tervünk irányelvei megalapozottabbak

Egyik legfontosabb célkitűzésünk továbbá, hogy még ez évben — miután a Központi Vezetőség jóváhagyta az irányelveket — elkészüljön a végleges második ötéves terv, s azt mint

javaslatot a kormány, az országgyűlés elé terjesszük. De nemcsak törvényerőre kell emelni második ötéves tervünket, hanem a pártnak és a kormánynak már most napról napra meg kell szerveznie a küzdelmet a terv teljesítéséért és túlteljesítéséért az iparban, a mezőgazdaságban, a közlekedésben, az egész népgazdaságban. *Nemcsak és nem főként mennyiségileg kell teljesítenünk és túlteljesítenünk, hanem a minőségi mutatók szerint is, tehát a termelékenység emelése, az önköltség csökkentése, az új gyártmányok kibocsátása, a műszaki színvonal emelése stb. tekintetében. Persze idetartoznak egyéb gazdasági feladatok is, mint a begyűjtés helyes megszervezése, a mezőgazdasági munkák elvégzése.*

Bár a második ötéves terv irányelvei külön napirendi pontként szerepelnek, szükséges mégis hangsúlyozni, hogy az új tervezet, amelyet a Központi Vezetőség elé terjesztünk, lényeges kérdésekben eltér az eredetitől. Ebben a tervezetben igyekeztünk megalapozottabbá, még biztonságosabbá tenni második ötéves tervünk irányelveit. Ennek érdekében javasoljuk a fő előirányzatok valamelyes csökkentését. Így az ipari termelés emelkedését javasoljuk az eredeti 50—52 százalék helyett mintegy 47—50 százalékban előirányozni, bizonyos csökkentést javasolunk 1960-ra a kenyérgabonatermelés-előirányzatnál, s néhány más mezőgazdasági előirányzatnál, pl. a gyapjútermelésnél. Javasoljuk a beruházások keretének némi csökkentését: az eredeti 78—80 milliárd helyett 76—78 milliárdra. Mindezek következtében természetesen valamivel kisebb nemzeti jövedelmet kell előirányozni, az eredetileg javasolt 42—43 százalék helyett mintegy 40 százalékot. Ennek az a célja, elvtársak, hogy biztonságosabbá tegyük a tervet, főleg az anyagellátást. Ugyanakkor javasoljuk változatlanul előirányozni az életszínvonal emelkedését, az egy főre jutó reálbér növekedését a munkásoknál és alkalmazottaknál legalább 25 százalékban és a parasztság pénz- és természetbeni reáljövedelmének növekedését 25 százalékban. A nemzeti jövedelemnek említett 40 százalékos emelkedése — jelentéktelen mértékben megváltoztatva a nemzeti jövedelem belső elosztását — teljes mértékben lehetővé teszi ezt az emelkedést, és emellett bizonyos tartalékok megteremtését is előirányozhatjuk és megvalósíthatjuk.

A fő mutatók nagyobb részének csökkentésére vonatkozó

javaslat megtételénél a Politikai Bizottságot az anyagellátás biztosítása mellett az a szempont vezette, hogy olyan irányelveket készítsünk, hogy lehetőleg ne érhesse bennünket meglepetés — ha egy vagy más tekintetben tőlünk független okokból nem az történék, amit előirányoztunk, például egy-két év gyengébb mezőgazdasági termése, vagy más nehézség esetén —, s mindennek érdekében jelentősebb tartalékokat biztosítsunk. Második öt éves tervünk — ez egyébként természetes is — sokkal megalapozottabb, mint előző terveink voltak. Tanultunk a múlt hibáiból, s meg kell mondani, hogy akkor még sem saját tervezési tapasztalatunk nem volt, sem nemzetközi tapasztalataink nem voltak tervezési vonalon. Természetesen a megalapozottabb terv nem azt jelenti, hogy az irányelv-tervezeten nem lehet és nem kell tovább javítani, sem azt, hogy magában a tervben, amikor részleteiben kidolgozzuk, nem kell mindent elkövetni, hogy a még meglévő hiányosságokat és bizonytalanságokat kiküszöböljük. Természetesen arra is igen nyomatékosan fel kell hívni a figyelmet, hogy ezt a tervet azért, mert az ipari termelésnek csak 47—50 százalékos, a nemzeti jövedelemnek csak mintegy 40 százalékos emelkedését irányozza elő — fél kézzel, játszva nem lehet megvalósítani. Vannak ilyen hangok, de ezek helytelenek. Fel kell hívunk a figyelmet arra, hogy ezt a tervet nem könnyű megvalósítani, pártunk, munkásosztályunk, egész népünk erőinek összpontosítása és megfeszítése szükséges ahhoz, hogy ezt a tervet sikeresen megvalósítsuk és esetleg valamelyest túlteljesítsük.

*A reális lehetőségekhez mérten javítsuk dolgozó népünk
életszínvonalát*

A közvetlen gazdasági feladatok között rendkívül fontosnak tartja a Politikai Bizottság, hogy — számba véve a reális lehetőségeket, elvetve a jobboldali demagógiát, amelyet a Központi Vezetőség 1955. évi márciusi határozata mint kalandorpolitikát helyesen leplezett le — szilárdan, csakis meglévő gazdasági erőinkre építve, mielőbb tovább javítsuk dolgozó népünk, mindenekelőtt munkásosztályunk életszínvonalát. A már hozott és még hozandó intézkedéseket, amelyek ezt célozzák, az elvtársak ismerik. Ilyenek a május 1-i árleszállítás, egyes bérügyi intéz-

kedések, a munkaidő részleges csökkentésére már végrehajtott határozat, a már megvalósult vagy előkészítés, illetve megvalósulás stádiumában lévő különféle szociálpolitikai és egészségügyi intézkedések. Ezen túlmenően a *Politikai Bizottság javasolja, hogy 1956-ban és a következő években a kormány ne bocsásson ki békekölcsönt, sem más állami kölcsönt.* Ugyanakkor azt is javasolja, hogy az előző években kibocsátott 20 évnél rövidebb lejáratra szóló kölcsönöket a kormány alakítsa át hosszabb lejáratú, 18—20 évi kölcsönre, hogy az államra se hárítsunk olyan terheket, amelyeket nem bírna el. Ez azt jelentené, hogy senkinek egy fillérje sem veszne el abból, amit az államnak kölcsönadott. Csak az történik, hogy az államnak kölcsönadott pénzt hosszabb idő alatt kapná vissza. Ugyanakkor azonban az államkölcsönök elmaradása azt jelentené, hogy a munkások és alkalmazottak reálbére átlagban kb. 4,2 százalékkal azonnal emelkedne. Azért mondjuk, hogy a munkások és alkalmazottak reálbére átlagban emelkedne, mert ez attól függ, hogy mekkora a fizetés, ki mennyit jegyzett stb. Úgy gondoljuk, hogy ezt a javaslatot a dolgozók helyesléssel fogják fogadni.

Figyelembe véve a nemzetközi feszültség bizonyos enyhülését, pártunk javaslatára a kormány már csökkentette honvédségünk létszámát 20 000 fővel. A Politikai Bizottság most azt javasolja a Központi Vezetőségnek, hogy *javasolja a kormánynak, tegyen lépéseket a hadsereg további 15 000 fővel való csökkentésére. Vagyis így módon rövid idő alatt, a már előző 20 000-rel együtt összesen 35 000 fővel csökkentenénk hadseregünk létszámát.* Természetesen a leszerelésre kerülő katonákat és tiszteket a népgazdaságban, s általában állami és társadalmi szerveinkben megfelelően el kell helyezni.

A Politikai Bizottság javasolja a Központi Vezetőségnek — s ezt a határozati javaslat is felveti —, hogy elvileg döntsön ezen az ülésen a területi átszervezés kérdésében is. A KV tagjai közül többen kifogásolták, hogy ez a kérdés nyilvánosságra került, mielőtt a Központi Vezetőség megvitatta volna. Az észrevétel és a bírálat indokolt, de a javaslat maga helyes és szükséges. Valóban nem valami operatív jellegű, hanem rendkívül nagy horderejű kérdés ez. Persze nemcsak a közigazgatás átszervezéséről van szó, hanem a pártapparátus átszervezéséről is, sőt a megvalósítást a pártapparátus átszervezésével kell

kezdeni, mert a pártnak kell irányítania az egész átszervezést. Ezenkívül az összes öbbi belügyi stb. stb. szerveket át kell szervezni. Ezért gondolom, hogy az észrevétel és a bírálat indokolt, azonban maga a javaslat helyes és a PB véleménye szerint szükséges. Államapparátusunk azért is túlzottan nagy, mert túl sok nálunk a közigazgatási egység. Szükséges nagyobb közigazgatási egységek kialakítása, Budapesttel együtt mintegy tizenkettő. Természetesen ez hozzávetőleges szám, véglegesen még nem lehet mondani. Magát Budapestet is túlzottan nagy területté tettük azáltal, hogy szinte tisztán mezőgazdasági jellegű községeket is hozzácsatoltunk. Valószínűleg ezen is módosítani kell majd. A Politikai Bizottság nevében azt javasolom a Központi Vezetőségnek: bizza meg a Politikai Bizottságot és a Minisztertanácsot, hogy az említett irányelvek alapján dolgozza ki a végleges terveket, készítse elő a végrehajtást oly módon, hogy a javaslat előreláthatóan októberben az országgyűlés elé kerüljön, s ez év végéig meg is valósuljon, mert 1957 január 1-vel új költségvetési év kezdődik. Nem szükséges bizonyítani, hogy a jelenlegi állapot fenntartása nem kívánatos, mert lazítja az állami fegyelmet, s megnehezíti az állami feladatok megvalósítását, mert nagy a bizonytalanság az államapparátusban amiatt, hogy ki hová kerül.

Pártunk irányvonala változatlanul a mezőgazdaság szocialista átalakítása

Pártunk irányvonala továbbra is változatlanul, töretlenül a mezőgazdaság szocialista átalakítása, a legszigorúbb önkéntesség betartásával, de nem passzív módon, hanem az elért eredmények népszerűsítésével, s érvek segítségével. Meg kell győzni a parasztságot arról, hogy felemelkedésének egyetlen útja a termelőségvetkezet. Jelenleg a jól működő, régi termelőségvetkezetek már szilárd alapot adnak ahhoz, hogy ezt megtegyük. Pártunk III. kongresszusának, Központi Vezetőségünk múlt év júniusi, valamint 1955 márciusi határozatának erre vonatkozó útmutatásai teljes mértékben érvényben maradnak, s megszabják e tekintetben is cselekvésünk irányát. Ugyancsak változatlanul érvényben marad az, amit pártunk III. kongresszusa, Központi

Vezetőségünk ez év márciusi határozata az egyéni parasztgazdaságokról, a szegény- és középparasztsághoz való viszonyunkról mondott: hogy mi az egyéni parasztgazdaságokat is támogatjuk, igyekszünk elérni, hogy termelési tartalékaikat jobban kihasználják; hogy a termelészövetkezeti parasztság mellett mindekelőtt a szegényparasztságra támaszkodunk, de igyekszünk szoros szövetséget teremteni a középparasztsággal, és jóvátenni azokat az igazságtalanságokat, melyeket a középparaszttal szemben — őket kuláknak minősítve — számos helyen elkövettek. Ez folyamatban van, és reméljük, hogy ez a jóvátétel igen rövid időn, 1—2 héten belül lezárul.

Végül le kell szögeznünk, hogy a kulákoknak minden jogot meg kell adni, ami a Magyar Népköztársaság polgárait megilleti, semmiféle törvényteleniséget nem szabad velük szemben megtérni, de politikailag el kell a kulákságot szigetelni. Nem érdekünk, hogy kiélezzük a harcot a kuláksággal szemben. Ellenkezőleg, az az érdekünk, hogy ez a harc lehetőleg ne éleződjék ki. De résen kell lennünk. Nem szabad megengedni, hogy törvényeinket megszegve, mezőgazdasági termelészövetkezeteink, állami intézményeink stb. ellen bárki aknamunkát folytasson.

A LEGFONTOSABB FELADAT A PÁRTÉLET LENINI NORMÁINAK KÖVETKEZETES MEGVALÓSÍTÁSA

Ami magát pártunkat, a párt belső életét és a párt munkáját illeti, itt a *legfontosabb feladat a kollektív vezetés további megszilárdítása, a személyi kultusz maradványainak teljes felszámolása, a pártdemokrácia kiszélesítése, a bírálat és önbírálat további kifejlesztése, s egyben a pártban helyenként meglazult fegyelem megszilárdítása, a vasfegyelem megteremtése eszmei-politikai alapon.*

Röviden, a legfontosabb most a pártélet lenini normáinak — beleértve a demokratikus centralizmust — következetes megvalósítása.

Pártunkban mélyek mind a szektarianizmus, mind a jobboldali opportunizmus gyökerei. Mind a kettővel szemben a legélesebb, a legkövetkezetesebb eszmei-politikai harcot kell folytatni a párt fő irányvonalának és helyes politikájának érvényesítéséért.

Miben nyilvánult meg és nyilvánul meg részben még most is nálunk a szektarianizmus? Természetesen nincs szó arról, hogy mindent felsoroljak, csak a legfőbbeket. Megnyilvánult és meg nyilvánul abban, hogy gyakran politikai felvilágosítás helyett adminisztratív rendszabályokat és eszközöket alkalmaznak. Például még legutóbb is, néhány hónappal ezelőtt, részben a múlt év végén, részben ez év elején, Vas, Zala és Somogy megye egyes községeiben teljesen túrhetetlen és megengedhetetlen módon, kijátszva és megszegve a Központi Vezetőség utasításait — kimondom —, becsapva a Központi Vezetőséget, olyan rendszabályokat alkalmaztak, amelyek a parasztságot nem a termelőszövetkezetekbe vezetik, hanem eltaszítják a párttól és a népi demokráciától, kompromittálják a pártot és a népi demokráciát.

Időnként az adminisztratív eszközökre szükség van, de ezek nem helyettesíthetik az eszmei-politikai felvilágosítást és harcot.

Megnyilvánult a szektarianizmus egyes, megdönthetetlennek hitt tételek dogmatikus hangoztatásában, komoly, mélyreható viták hiányában a tudományos és politikai kérdésekben. Jelentkezett a sokszor egyoldalú és türelmetlen káderpolitikában. Kifejezésre jutott az osztályharc egyoldalú, nem a konkrét viszonyok elemzésén alapuló értelmezésében. A termelőszövetkezetek fejlesztésénél. Megnyilvánult a bürokratikus vezetési módszerekben, államapparátusunk, s részben különböző egyéb szerveink, még pártszervezeteink bürokratikus vonásaiban is. Jelentkezett a volt szociáldemokrata elvtársakhoz való, nem ritkán helytelen viszonyunkban, ezen elvtársak mellőzésében. Kifejezésre jutott a szövetségesek sokszor helytelen mellőzésében, abban, hogy nem számoltunk eléggé velük. Kifejezésre jutott többek között abban is, hogy háttérbe szorult a Hazafias Népfront. Helyes volt, hogy a párt fellépett a jobboldali elhajlók ellen, akik a párt fölé akarták helyezni a népfrontot és szembe akarták állítani a párttal, de nem volt helyes emiatt háttérbe szorítani, elhalványítani a Hazafias Népfrontot. Pártunk most ezt a hibát kijavította, illetve kijavítja.

Mindez persze összefüggött és összefügg a kollektív vezetés háttérbe szorításával pártunkban és a személyi kultusszal, főként 1953 júniusa előtt, de részben még utána is.

De természetesen nemcsak szektáriánus hibák voltak és vannak pártunkban, hanem vannak igen komoly, vaskos jobbol-

dali hibák, sőt volt jobboldali elhajlás is, amelyet elsősorban Nagy Imre képviselt, s Központi Vezetőségünk 1955 márciusi határozata leplezett le.

A határozat maga helyes volt. Ez a határozat nemcsak a jobboldali elhajlást leplezte le, hanem ugyanakkor megmondta azt is, hogy tovább kell folytatni a harcot a szektás hibák ellen. Munkánkban a hiba ott történt, hogy ezt a határozatot nem mindenben hajtottuk helyesen végre. Egyrészt nem folytattunk következetes eszmei-politikai harcot a jobboldali nézetek ellen, nem mutattuk meg, hogy hová vezetnének ezek a nézetek, ha úrrá lennének a pártban, nem győztük meg erről teljes mértékben a pártaktívát, a párttagságot, nem fegyvereztük fel eléggé őket. Emiatt nem tudtuk meggyőzni a népi demokráciánkhoz hű embereket. Elmulasztottuk ennek a rendkívül fontos feladatnak a végrehajtását az értelmiség között, s különösen az úgynevezett „szabadfoglalkozású” értelmiség között. Másrészt, bár a határozat egyenesen figyelmeztetett arra, hogy a jobboldali hibák erősödése, s az ezek ellen szükséges harc nem jelentheti a szektás hibák elleni határozott fellépés beszüntetését, a gyakorlatban erről egy időre megfeledkeztünk. Ez komoly hiba volt azért is, mert a jobboldali elhajlók malmára hajtotta a vizet, erősítette a jobboldali irányzatot.

Mindez azt bizonyítja, hogy a jelenlegi helyzetben — egyébként ez minden helyzetre vonatkozik — különösen óvakodni kell attól, hogy üres formulák közé szorítsuk a politikai munkát. Nem szabad betűragók módjára azon vitázni, hogy a jobboldali vagy a baloldali veszély-e a nagyobb, hogy melyik a fő veszély. A jelenlegi helyzetben mindkettő igen komoly veszélyt jelent számunkra, s ezek sokszor annyira összefonódnak, hogy nem is könnyű őket jobboldalinak vagy baloldalinak osztályozni. A mindenkori konkrét helyzetnek megfelelően kell a jobboldali, opportunistá, és a szektás jelenségeket elemezni, s ennek alapján kell küzdeni mindenfajta pártellenes, antimarxista, antileninista nézet, s természetesen a pártunk és államunk ellen irányuló minden támadás ellen! Nem azonosítva a kettőt, minden ilyen támadást egységesen, egy akarattal kell pártunknak visszaver-
nie!

Meg kell változtatnunk a pártmunka, a pártvezetés stílusát

Ahhoz, hogy az előttünk álló feladatokat sikeresen megvalósíthassuk, az említetteken kívül, lényegesen meg kell változtatnunk a pártmunka, a pártvezetés stílusát. Túl sokat ülésüzünk, túl hosszú határozatokat írunk, túlságosan sok nálunk a papirosmunka és kevés a közvetlen szervező, irányító munka, az emberekkel, a káderekkel való közvetlen foglalkozás, a szervezetek közvetlen segítése. Ezen kell változtatnunk. S ez nem könnyű dolog. Megszoktuk a régi módon való munkát. A pártmunkásokat, az instruktorokat nem aszerint kell megítélni, hogy milyen jelentéseket adnak — bár a jó jelentések igen fontosak —, hanem aszerint, hogy milyen eredményesen dolgoznak, s az eredmény mindenekelőtt a gazdasági sikereken mérhető le. Természetesen nem kevésbé fontos ma a pártélet elelvensége, annak kollektív jellege, az eszmei-politikai kérdések tisztázása, a propagandamunka, s a párttagok és a pártonkívüli dolgozók helyes tájékoztatása. Mindez azonban azt a célt szolgálja, hogy biztonságosabban és gyorsabban haladhassunk előre azon az úton, amelyet pártunk fő irányvonala megjelöl számunkra, s megvalósíthassuk azt a politikát, melyet Központi Vezetőségünk meghatároz.

A pártnak, a pártszervezeteknek, a pártaktívának segítenünk kell abban, hogy közvetlenebbül, alaposabban foglalkozzanak gazdasági kérdésekkel; hogy megismerjék, megtanulják az ipar, a mezőgazdaság, általában a gazdaság kérdéseit, mert enélkül nem képesek irányítani a gazdasági munkát és általában az állami munkát. E téren vannak eredményeink, helytelen lenne ezeket lebecsülni, de teljes fordulatot még nem értünk el.

Párttagjainkat arra kell nevelni, hogy bátran, félelem nélkül mondják meg véleményüket, őszintén, de ugyanakkor párt-szerűen, mértékkel, és figyelembe véve a párt mindenkori érdekeit, úgy ahogy az elvtársak itt a Központi Vezetőségben az első napirendi pont tárgyalásánál tették. Párttagjainkat továbbá arra kell nevelni, hogy bátran és félelem nélkül, nyíltan szálljanak szembe minden antimarxista, antikommunista, antileninista nézettel, és szálljanak szembe határozottan minden ellenséges megnyilvánulással, amely pártunkat, pártunk vezetését, államunkat érinti, de tanulják meg megkülönböztetni a jóbarátot az ellen-

ségtől. Nevelnünk kell párttagjainkat, pártszervezeteinket arra, hogy legyenek éberek az ellenség újabb, bonyolultabb, váratlan támadásaival szemben, s verjenek vissza minden ellenséges támadást.

Pártunk és a tömegek kapcsolatának kiszélesítése és megerősítése szempontjából rendkívül fontos a szakszervezetek munkája. Magyarországon a szakszervezetek jelentősége jóval nagyobb, mint egy sor más országban. Nagy hagyományai vannak a szakszervezeti munkának. Jelenleg mintegy 2 millió szakszervezeti tag van hazánkban, egy nem egészen 10 millió lakosú országban. A szakszervezetek munkája az utóbbi időben javulást mutat, de még nagyon sok itt is a tennivaló. Hasonlóképpen megjavult a DISZ munkája, de nem lehet elmenni szó nélkül amellett, hogy a DISZ-ben egyesek akarva-akaratlanul abban az irányban viszik, vagy legalábbis vitték a munkát, hogy a DISZ harca eltávolodjon a párt harcától, s egyes elvtársaknál polgári liberál-demokrata illúziók elemei jelentkeztek. A DISZ intéző bizottságának egységesnek kell lennie, és egységesen, töretlenül kell állnia a párt és a pártvezetés oldalán.

Említés történt már arról, hogy a Hazafias Népfront kérdésében a III. kongresszus után voltak bizonyos hibák, s hogy ezeket a hibákat részben már kijavítottuk, részben kijavítjuk. Politikai Bizottságunk véleménye az, hogy *a Hazafias Népfrontnak igen jelentős helye és szerepe van, s kell hogy legyen országunk, népünk életében.* A Hazafias Népfront felélénkítésére, szerepének növelésére tett intézkedéseket az elvtársak ismerik. Elvileg ebben a tekintetben is változatlan — véleményünk szerint — pártunk III. kongresszusának iránymutatása, melynek szellemében tettünk és teszünk is lépéseket.

Tisztelt Központi Vezetőség!

Pártunk mindenekelőtt a munkásosztály, ezen túlmenően azonban a dolgozó parasztság, az értelmiség, egész népünk pártja, a szó legigazibb értelmében, nevének megfelelően: *a magyar dolgozók pártja!*

Munkásosztályunk a termelésben kifejtett nagyszerű munkájával, Központi Vezetőségünk június 30-i határozatának szinte egyöntetű támogatásával, és ezer meg ezer más módon bizonyítja, hogy szilárd támasza pártunknak. Határozottan támogatja pártunkat a szövetkezeti parasztság is.

Ami az egyénileg dolgozó parasztságot illeti, ennek pártunkhoz és népi demokráciánkhoz való ragaszkodását igazolja mindenekelőtt szorgos munkája a földeken, a beadási fegyelem megszilárdulása, jó teljesítése, s a békéért folytatott harcban való cselekvő részvétele. Az értelmiség zöme is híve népi demokráciánkhoz és pártunkhoz. De hiba lenne elhallgatni, hogy az értelmiség egyes rétegeivel vannak nézeteltéréseink. Különösen vonatkozik ez az írók jelentős részére. Mi azt gondoljuk, hogy ezeket a kérdéseket nem szabad forró fejjel intézni. *Az íróktól pártunk és népünk mindenekelőtt azt kéri, hogy írjanak jó könyveket, novellákat, verseket.* Nem akarunk mi nekik diktálni, de kifejtjük nézeteinket, s arra kérjük őket, hogy összefüggéseiben, fejlődésében lássák és ábrázolják a magyar valóságot. Mutasd meg a hatalmas fejlődést, amely országunkban a felszabadulás után bekövetkezett, *ábrázolják igaz módon, magas művészi színvonalon az egész életet, s ne csak jelenünk árnyoldalait vegyék szemügyre, bár, persze ezt is meg kell mutatni.* Úgy gondoljuk, hogy helyes politikával — s pártunk politikája kétségtelenül helyes —, a párt és a pártvezetés teljes egységével megtaláljuk a megoldást minden kérdésre. Meg fogjuk találni a megegyezést az írókkal is, és mindazokkal, akikkel most némi nézeteltérésünk van.

Pártunknak fontos adósságot kellett és részben kell még letörlesztenie Jugoszlávia népeivel és a Jugoszláv Kommunista Szövetséggel, a Jugoszláv Népköztársaság kormányának és pártjának vezetőivel szemben. Az elvtársak tudják, miről van szó. Mi ennek az adósságnak a letörlesztéséért már sokat tettünk eddig is. Alapjában rendeztük a két ország közötti állami viszonyt, de úgy gondoljuk, hogy ez nem elegendő. Mi kommunisták, leninisták, proletár internacionalisták vagyunk, pártunk vezetésével országunkban a szocializmust építjük. Meggyőződünk arról, hogy ugyancsak a szocializmust építik Jugoszláviában is, a Jugoszláv Kommunista Szövetségének vezetésével. Ezért helyesnek, szükségesnek tartjuk, hogy visszavonjuk a rágalmakat, amelyeket a feszült nemzetközi helyzetben a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaságra, a jugoszláv népre és vezetőire szórtunk, s javasoljuk tárgyalások megindítását annak érdekében, hogy baráti, elvtársi kapcsolatok jöjjenek létre nemcsak a két állam, hanem most már a két párt között is. Ezt

nemcsak azért tesszük, mert ez pártunk, országunk, népi demokráciánk érdeke, hanem azért is, mert proletár internacionalisták vagyunk.

Erős párt a mi pártunk!

Népi demokratikus államunk s pártunk egész politikájának alapja a munkásosztály s a dolgozó parasztság szilárd szövetsége, s e szövetségen belül a munkásosztály vezető szerepe. Pártunknak mindent el kell követnie, hogy ez a szövetség még szilárdabb, még szorosabb, megbonthatatlan legyen, dacoljon minden támadással és minden ellenséges aknamunkával, s akkor népi államunk képes lesz leküzdeni mindenfajta nehézséget.

Tisztelt Központi Vezetőség, Elvtársak!

A mi pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja a pillanatnyi nehézségek ellenére is erős párt. Erős, hatalmas párt azért, mert széles tömegeket, mindenekelőtt öntudatos munkástömegeket, egyénileg dolgozó parasztokat, értelmiségieket egyesít magában. Erős párt, mert a nép milliós tömegeire támaszkodik; erős párt, mert közel 40 éve végzi önfeláldozó, nehéz munkáját, vívja áldozatos harcát munkásosztályunkért, népünkért, hazánk szabadságáért, függetlenségéért, a szocializmusért!

Erős a mi pártunk, mert hazánk felemelkedéséért, a szocialista demokrácia kiterjedéséért, a tartós békéért s a nemzetközi feszültség csökkentéséért folytatott törhetetlen harca milliók és milliók legbensőbb vágyait fejezi ki, s egyesíti szélesan hömpölygő folyammá!

Erős a mi pártunk, mert mélyen eltölti munkásosztályunk, népünk szeretete, mert mélyen hazafias párt, s ugyanakkor proletár internacionalista párt; mert velünk van a hatalmas szocialista világrendszer minden országának minden kommunista pártja, velünk vannak a kapitalista és gyarmati országok kommunista és munkáspártjai, s nem utolsósorban velünk van, oldalunkon áll, segít tanácsával a Szovjetunió dicsőséges Kommunista Pártja. Erős a mi pártunk, mert a nemzetközi szolidaritás s a proletár internacionalizmus: élő valóság!

Erős a mi pártunk, mert olyan legyőzhetetlen, halhatatlan,

tudományosan megalapozott, a történelem által igazolt tanítás vezérli, mint amilyen Marx—Engels—Lenin tanítása!

Erős és még erősebb lesz pártunk és pártunk irányította népi államunk, mert valamennyien el vagyunk szánva arra, hogy mindenben és mindenütt, ahol bonyolult, nehéz feladatot kell megoldanunk, a Központi Vezetőséghez, a pártbizottságokhoz, a pártaktívához, a párttagsághoz, a dolgozók széles tömegeihez fordulunk. Mert előttük nyíltan, őszintén feltárjuk és fel fogjuk tárni nemcsak az eredményeket — amikről beszélni kell —, de a nehézségeket is. Megmondjuk, hogyan akarunk úrrá lenni rajtuk, tanácskozunk a dolgozókcal, bátran támaszkodunk, építünk rájuk.

Eltársak! Az a párt, amelynek politikai irányvonala helyes, amely egységes, fegyelmezett, s a széles tömegekre támaszkodik, hegyeket képes megmozgatni. Ilyen pártnak kell lennie, s nem kétséges, mindinkább ilyen párt lesz a mi, sok dicső, nehéz harcban megedzett pártunk, az a párt, mely győzelemre vitte országunkban a magyar munkásosztály, a magyar dolgozók ügyét — a Magyar Dolgozók Pártja!

*

GERŐ ERNŐ ELVTÁRS ZÁRÓSZAVA

Tisztelt Központi Vezetőség!

Kedves Elvtársak!

A második napirendi pont vitája igen széles mederben folyt. Nemcsak abból a szempontból, hogy a Központi Vezetőség 25. tagja szólott hozzá a napirendhez — ami igen nagy aktivitásra, érdeklődésre mutat —, hanem abból a szempontból is, hogy igen sokrétűen, sokoldalúan, sokszínűen vetették fel azokat a legfontosabb kérdéseket, amelyek jelenleg pártunk előtt állanak, amelyek országunk népét foglalkoztatják, s amelyeket nekünk a legközelebbi időkben meg kell oldanunk. A vita azt mutatta, hogy a Központi Vezetőség tagjai nagy felelősségérzettel foglalkoznak az előttünk álló kérdésekkel.

Megmutatta ez a vita a Központi Vezetőség összeforrottságát, megmutatta, hogy azok az intézkedések, amelyeket a Politi-

kai Bizottság előkészített, s amelyeket a Központi Vezetőség jóváhagyott, és az a program, amelyet a Politikai Bizottság beszámolója, valamint a határozati javaslat tartalmaz, alapjában véve olyan politikai program, amely — a Központi Vezetőség vitája alapján végrehajtandó némi módosításokkal, kiegészítésekkel — teljes mértékben megfelel a jelenleg pártunk, országunk előtt álló követelményeknek.

Rendkívül fontos hangsúlyozni azt az eszmei-politikai egyiséget, amely a Központi Vezetőségben és a kiegészített, megerősített Politikai Bizottság körül kialakult. Erre pártunknak olyan szüksége van, mint az embernek a vízre, a kenyérre és a napfényre.

Milyen volt a hatása a KV eddig nyilvánosságra hozott határozatainak, a PB beszámolójában foglaltaknak e terem falain kívül, a munkásosztály, a termelőszövetkezeti parasztság körében és általában a falun, az értelmiség soraiban, az egész országban? Természetesen, elvtársak, ilyen rövid idő alatt nem lehet ezt a hatást teljes mértékben, véglegesen, minden részletében és minden vonatkozásában értékelni és lemérni. De egyrészt a KV tagjainak túlnyomó többsége maga is kint járt a dolgozók között, másrészt már az első éjjel rendkívül sok táviratot kapott a KV, amelyben a dolgozók helyeslik a hozott határozatokat, helyeslik a beszámoló irányvonalát és tartalmát. S ilyen táviratok állandóan érkeznek. Ez azt mutatja, elvtársak, hogy helyes úton járunk. *Mi nem kételkedünk abban, hogy a munkásosztály meg fogja érteni azt, amit a KV elhatározott.* Igaz, a munkások körében sokan sajnálkoztak azon, hogy Rákosi elvtárs kivált a PB-ből és nem első titkára többé a KV-nak. A munkások — pártunk tagjai és pártonkívüliek — azt mondták, hogy sajnálják kiválását, de megértik és helyeslik a KV határozatát. Mi pozitív jelnek tekintjük azt, hogy a munkások — és nemcsak a munkások — sajnálják, hogy Rákosi elvtárs kivált a PB-ből és nem első titkára többé a KV-nak. Rákosi elvtárs természetesen ugyanakkor továbbra is tagja marad a KV-nak, az Elnöki Tanácsnak, országgyűlési képviselő marad stb. Ez magától értetődik.

Falun is — amennyire meg lehet ítélni — igen jó benyomást keltett a határozat és a beszámoló. Ezen sem kell csodálkozni. Nem okozott különösebb meglepetést az sem, hogy a KV hatá-

rozata és a beszámoló jó benyomást keltett nemcsak általában az értelmiségiek között, hanem olyan rétegekben is, amelyek a KV ülése előtt bizonyos ellenzéki hangulatban, vagy legalábbis várakozva, sőt némi elégedetlenséggel tekintettek a párt vezetésére, és nem egészen helyes álláspontot foglaltak el. Ennyiben tehát pozitívan lehet értékelni a KV ülésének eddigi hatását. *A második ötéves terv irányelvei* — ami a következő napirendi pont témája lesz — nyilván fokozni fogja a kedvező hatást.

Természetesen hiba volna, ha elbíznánk magunkat. Teljesen helytelen volna abban a hiszemben élni, hogy most már megnyugodhatunk babérainkon, most már majd minden magától megy.

Rendkívüli aktivitásra van szükség sajtónk, rádiónk, a KV tagjai, a pártbizottságok, pártszervezetek, egész párttagságunk részéről, nekünk kell megmagyaráznunk a KV határozatát és programját.

Az imperialistákat meglepte az, amit mi itt elhatároztunk, s egy kis időt veszítettek. Ne engedjünk nekik hosszú időt arra, hogy átmenjenek ellentámadásba, szervezzük meg mi a támadást. A támadás megszervezésén persze én nem azt értem, hogy kezdjünk most jobbra-balra kiabálni, összevissza handabandázni, hanem azt, hogy nyugodtan, meggyőzően, a KV határozataira, programjára támaszkodva, *mozgósítsuk az egész pártot, az egész népet a szocialista demokratizmus kifejlesztésére, az új ötéves terv teljesítésére.*

Az elvtársak kijelentették, hogy a határozati javaslatot alapul elfogadhatónak tartják, s ugyanakkor sok helyes észrevétel és kiegészítő javaslat hangzott el a vitában. Nem lenne értelme, hogy mindezekre kitérjek, hiszen a Központi Vezetőség kiküldött egy 16 tagú bizottságot, amely az elhangzott javaslatokat megvizsgálja, megvitatja, és ennek alapján módosításokat javasol a határozati javaslat szövegében.

A bizottság már ülésezett, megvizsgálta a javaslatokat, egyhangú megállapodásra jutott, és a Központi Vezetőség tagjai közt szétosztja a határozati javaslat új, kiegészített szövegét.

Szeretném röviden érinteni az úgynevezett területi átszervezés kérdését. A bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy ezt célszerű megvalósítani, mert igen nagy előnyökkel jár. Rendkívüli mértékben egyszerűsíti és megkönnyíti a vezetést, mert

a helyi tanácsok önállóságának kiépítésével párhuzamosan közelebb viszi a vezetést az alsó szervekhez.

A népfront kérdéséhez. Ezzel a határozati javaslat egy kicsit röviden foglalkozik. A bizottság javasolja: ne csak azt mondjuk meg, hogy a kommunisták mit csináljanak a népfrontban, hanem világosan formulázzuk meg a határozati javaslatban azt is, hogy maga a népfront mit csináljon, hogyan dolgozzon. Felmerült a vitában az az aggály: azért, hogy túlságosan megrakjuk kommunistákkal — leszűkítjük a népfront hatókörét. Azt hiszem, egymagában az a tény, hogy a népfront elnöke kommunista, a főtitkára pedig pártonkívüli, teljesen rendben van. Az nincs rendben azonban, hogy a többi titkár mind kommunista. Tudni kell azért azt is, hogy a népfront többi országos szervében a kommunisták kisebbségben vannak, például az országos tanácsban vagy az elnökségben. *Akadnak azonban olyan helyek is, ahol a kommunisták félig-meddig kívül vannak a népfronton.* Ez sem helyes. Sem az nem helyes, hogy kívül legyenek, sem pedig az, hogy minden posztot kommunistákkal töltsünk meg, s ezáltal a népfront széleskörű jellegét megszüntessük.

Biztosítani kell, hogy a népfrontot ténylegesen a párt vezesse, de ez nem jelenti azt, hogy mindenütt és minden szervben a kommunistáknak abszolút többségben kell lenniük. Sőt, a vezető szervekben, fontos posztokon minél nagyobb számban ott kell lenniük a legkülönbözőbb rétegeket képviselő pártonkívüli dolgozóknak, köztük olyanoknak is, akik egy vagy más kérdésben esetleg még nem értenek velünk egyet.

A beszámolómban olyasvalami volt, hogy Somogy, Vas és Zala megye egyes községeiben a termelőszövetkezetekkel kapcsolatban becsapták a Központi Vezetőséget. Természetesen nem akartunk senkit sem csalónak nevezni. De azért meg kell mondani, hogy — enyhén szólva — nem egészen pontosan informálták a Központi Vezetőséget. Elsősorban a Zala megyei pártbizottságra gondolok. De hibák voltak, mint ismeretes, Somogyban és Vasban is.

A DISZ-ben egyes elvtársak kissé nehezményezték, hogy élesen bíráltam meg őket. Elvtársak, én azt hiszem, hogy a bírálat nem volt olyan nagyon éles. *Csupán arról volt szó, hogy a DISZ-ben vannak egyes elvtársak, akik a DISZ-nek a harcát a párt vonalától eltérő irányban akarnák vinni.* A DISZ Köz-

ponti Vezetősége túlnyomó többségében szilárdan áll a párt oldalán. A bírálóban egyes megtévedt elvtársakról van szó, s meg vagyok róla győződve, hogy ezek is — ha megmagyarázzuk nekik a dolgot — meg fogják érteni és helyes álláspontot foglalnak el.

Befejezésül: a Politikai Bizottság azt gondolja, hogy a Központi Vezetőség által jóváhagyott programunk megvalósításához nemcsak az eszmei-politikai alap van meg, hanem a szervezeti feltételek is megvannak. De hatalmas aktivitást kell kifejtenünk, és a gyakorlatban napról napra meg kell szerveznünk az életbe való átültetését annak, amit mi úgy foglaltunk össze a beszámoló címében, hogy *pártegységgel a szocialista demokráciáért*. E jelszó mindkét elemének egyforma jelentősége van és csak együtt lehet a kettőt kivívni, és megvalósítani azokat a feladatokat, amelyek pártunk, népünk előtt állanak.

A pártegység — a Központi Vezetőség, a párt eszmei-politikai egysége, szilárdsága az alapvető feltétele annak, hogy ezt a nagy munkát sikerrel elvégezzük.

Az SZKP XX. kongresszusa nagy, hatalmas távlatokat nyitott a világ valamennyi kommunista és munkáspártja, valamennyi ország munkásosztálya, a haladó emberiség előtt. Számunkra is hatalmas segítséget nyújtott. De a segítségnek a felhasználása és a gyakorlatba történő átültetése nálunk sem ment és nem mehetett teljesen simán, hiszen a megvalósítandó feladat óriási. A Politikai Bizottság azonban úgy gondolja, hogy a Központi Vezetőséggel egygyéforrva megtaláltuk most azt a fonalat, amelyet kézbevéve, az egész párt, minden kommunista odaadó segítségével győzelemre tudjuk vinni a harcot a szocialista demokráciáért, az ország további felemelkedéséért, népünk életszínvonalának az emeléséért, a szocializmus diadalmas felépítéséért országunkban.

A KÖZPONTI VEZETŐSÉG HATÁROZATA

A Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa rendkívül mély hatást gyakorolt országunk egész politikai, gazdasági, kulturális, társadalmi életére.

Pártunk, a munkásosztály, a dolgozó nép örömmel és lelkesedéssel fogadta a Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusának történelmi megállapításait a béke megszilárdításáról, a szocializmus további előrehaladásáról, a munkásmozgalom egysége megteremtésének lehetőségéről. Mély hatást gyakoroltak a magyar dolgozó népre a különböző társadalmi rendszerű országok aktív, békés egymás mellett éléséről s a szocializmus-hoz vezető különböző utakról szóló lenini megállapítások, valamint az a bátor következtetés, hogy a háború elkerülhető, a béke megőrizhető. A dolgozó nép figyelmét különösen megragadta a szovjet gazdaság általános fellendítésére, a szovjet nép anyagi, kulturális, szociális felemelkedésére irányuló hatodik ötéves terv.

Kifejezésre juttatva az egész magyar dolgozó nép véleményét, a Központi Vezetőség örömmel állapítja meg a nemzetközi feszültség bizonyos enyhülését, s azt, hogy megvan a lehetőség az úgynevezett „hidegháború” felszámolására.

A Központi Vezetőség megállapítja, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártjának bátor lépése a személyi kultusz káros következményeinek feltárására és teljes megszüntetésére, súlyos tehertételtől szabadítja meg a nemzetközi munkásmozgalmat, s a nemzetközi munkásmozgalom további virágzásához vezet; egyúttal azt tanúsítja, hogy az SZKP Központi Bizottságában megvolt és megvan az a lenini vezető mag, amely továbbfejleszti a nagy Lenin eszméit, alkotó módon alkalmazza korunkra a marxizmus-leninizmust.

A Központi Vezetőség megállapítja, hogy egyes imperialista és belső reakciós körök fokozódó aknamunkájukkal el akarják terelni a figyelmet az SZKP XX. kongresszusának, a szovjet

nép s a népek békéje, a szocializmus győzelmes előrehaladása érdekében hozott legfőbb határozatairól, arra törekedve, hogy a közvélemény figyelmét azokra a negatív jelenségekre irányítsák, melyek Sztálin működésében megnyilvánultak, hogy ezzel zavarják a nemzetközi munkás- és kommunista mozgalom egységét, s korlátozzák a XX. pártkongresszus eszméinek a népekre gyakorolt vonzóerejét.

A Központi Vezetőség teljesen egyetért a személyi kultusz kialakulásáról és elterjedéséről az SZKP Központi Bizottsága 1956 június 30-i határozatában adott elemzéssel, s megállapítja, hogy a személyi kultusz nem a szocialista rendszer lényegéből fakad, ellenkezőleg: idegen a szocialista rendszertől. A szocializmus, amely igazi demokratikus, népi rendszer, kiküszöböli — mindenütt, ahol jelentkezett — a személyi kultuszt és káros következményeit, s továbbfejleszti a szocialista demokráciát.

A Központi Vezetőség változatlanul a szocialista világrendszer országainak egységében, a szocialista országok, valamint a világ valamennyi kommunista és szocialista pártja közötti nemzetközi szolidaritás erősítésében és megszilárdításában látja a világbéke megőrzésének s a népek szocialista előrehaladásának legfőbb biztosítékát.

I. A PÁRT ÉS A KORMÁNY LEGFONTOSABB INTÉZKEDÉSEI AZ ELMÚLT HÓNAPOKBAN

A Központi Vezetőség az elmúlt hónapokban az MDP III. kongresszusának, az azt megelőző 1953 júniusi és más fontos KV-ülések határozataira, valamint a szocializmus magyarországi építésének gazdag tapasztalataira s a Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusából levonható tanulságokra támaszkodva határozta meg irányvonalát.

A párt arra törekedett, hogy munkája homlokterébe a szocializmus építésének gazdasági problémáit állítsa, megszervezze a harcot a termelési tervek teljesítéséért mind az iparban, mind a mezőgazdaságban, mind pedig a gazdasági élet egyéb területein, előmozdítsa a termelés növelését, az önköltség csökkentését. A párt további erőfeszítéseket tett a dolgozók, elsősorban a munkásosztály életszínvonalának emelésére, a dolgozó paraszt-

ság termelési biztonságának növelésére, a dolgozó nép szociális, kulturális viszonyainak megjavítására.

A párt és a kormány lépéseket tett a gazdasági haladásunkat fékező bürokratizmus és túlzott centralizáció kiküszöbölésére, és megkezdte az előkészítő munkát a gazdasági vezetés gyökeres megjavítására. A párt hozzáfogott állami életünk további demokratizálásának nagy munkájához, határozottan tovább haladt a szocialista törvényesség megszilárdításának útján.

Nemzetközi viszonylatban a párt következetesen folytatta a szocialista országokkal való együttműködés elmélyítésére, a különböző társadalmi rendszerű országok aktív békés egymás mellett élésének előmozdítására irányuló politikáját.

1. A párt, a kormány, a dolgozók együttes erőfeszítése a termelési tervek teljesítéséért és túlteljesítéséért általában sikerrel járt; az 1956 első félévére vonatkozó termelési terveket az ipar jelentősen túlteljesítette, jóllehet a termelést számos kedvezőtlen tényező hátrányosan befolyásolta.

1956 első felében a szocialista ipar termelése 6,8 százalékkal múlta felül 1955 azonos időszakának termelését, a munka termelékenysége pedig 4,9 százalékkal volt több, mint az előző év azonos időszakában. Ez arra mutat, hogy az 1955-ben megindult kedvező fejlődés az iparban tovább tart. A mezőgazdaságban — amennyire ez ma megállapítható — jó közepes termés ígérkezik.

Előrehaladás történt a népgazdaság számára rendkívül fontos külkereskedelmi helyzet megjavításában is. E fél évben a külkereskedelmi forgalom egyenlege aktív; ez azt jelenti, hogy ha fokozzuk erőfeszítéseinket, az év végére külföldi adósságaink csökkenni fognak.

A biztató fejlődés ellenére a népgazdaságban még mindig számottevő nehézségek mutatkoznak, elsősorban a termelés anyagellátásában (például fűtőanyag-ellátási nehézségek).

2. A termelésben elért eredmények alapján a párt- és a szakszervezetek kezdeményezésére a kormány 650 forintban alapította meg az időbérben foglalkoztatott dolgozók alapbérének legalacsonyabb összegét. Ennek következtében 170 000 dolgozó keresete emelkedett. Több népgazdasági ágban béremeléssel egybekötött és a bérrendszert realisabbá és igazságosabbá tevő bérrendezést hajtott végre, s helyesebb anyagi ösztönzést biztosító

premizálási rendszert vezetett be. Május 1-ével 6500 cikk árát 10—40 százalékkal csökkentette, ami a dolgozók részére évente mintegy 900 millió forint megtakarítást jelent. Egyes, az egészségre ártalmas munkakörökben foglalkoztatott dolgozók munkaidejét 48 óráról 36—42 órára csökkentette.

A párt gondoskodása, a kormány intézkedései révén javult az utóbbi hónapokban a lakosság élelmiszer- és iparcikk-ellátása. Sikerült jelentékenyen megjavítani az évek óta problémát jelentő húsellátást a városokban, s jórészt vidéken is.

1956 első felében kb. 8 százalékkal több, 1,6 milliárd forinttal nagyobb értékű árut adtak el a kiskereskedelmi forgalomban, mint 1955 első felében. A javuló áruellátás mellett is a keresletet több cikkből még nem tudta a kereskedelem teljesen kielégíteni.

3. A gazdaság-vezetés megjavításában a párt kezdeményezésére a kormány által kidolgozott és végrehajtott intézkedések elsősorban a túlzott centralizmus kirívó visszasságainak felszámolására irányultak. Ezeknek az intézkedéseknek általában kedvező határuk volt, de az egyszerűsítésről s a megyék, járások, kerületek összevonásáról hozott határozatok több helyen bizonytalanságot teremtettek az állami és gazdasági apparátusban. Jelenős lépések történtek az elmúlt hónapokban, vagy vannak előkészítés alatt a beruházások műszaki és pénzügyi lebonyolításának egyszerűsítésére, az anyaggazdálkodásban a kereskedelmi módszerek kiterjesztésére, a pénzgazdálkodásban a vállalatok és a bankok önállóságának növelésére, a tervek jobb megalapozására és a tervmutatók számának csökkentésére. Különös jelentősége van annak, hogy a mezőgazdaságban a tervek az eddiginél lényegesen kevesebb megkötöttséget tartalmaznak a termelők számára. A dolgozók legszélesebb tömegeinek bevonásával folyt le a második ötéves terv megvitatása és 22 nagyüzem már önállóan készítette el második ötéves tervét. Mindezek a változások a gazdasági vezetés decentralizálásának és fokozottabb demokratizálásának, az anyagi ösztönzés helyes felhasználásának irányába hatnak.

4. A párt több intézkedést kezdeményezett a tanácsok önállóságának növelésére, anyagi alapjainak megerősítésére: ezzel kiszélesült gazdálkodási körük, megnöttek pénzgazdálkodási és

költségvetési jogaik. Megtörténtek az első lépések az Elnöki Tanács és az országgyűlés munkájának további demokratizálására, a képviselők munkájának megjavítására.

A törvényesség megszilárdítására intézkedések történtek egyes, a dolgozók széles rétegeit érintő törvénysértések megszüntetésére. A párt javaslatára a kormány szabályozott egyes munkajogi kérdéseket. A falun különösen nagy jelentőségű a kulákkokká minősített középparasztok ügyének rendezése.

Az egyes politikai bűnperekben a múltban elkövetett súlyos törvénysértések következményeinek megszüntetése az utóbbi hónapokban meggyorsult, befejezéséhez közeledik, s rövidesen lezárul. Az 1953 előtti években törvénytelen eljárások során, koholt vádak alapján elítélt ártatlan emberek, forradalmárok, kommunisták, a munkásmozgalom régi harcosai, elvtársaink visszakerültek sorainkba, ismét együtt harcolunk velük a szocializmus építéséért. Az igazságtalanul elítélt elvtársak visszatérése a pártéletbe, a munkába — megerősíti a kommunistáknak, a dolgozó népnek a pártba vetett bizalmát.

Összesen 474 személy ügyével foglalkoztak a rehabilitációs eljárás során, s nagy többségüket már rehabilitálták. Letartóztatott párttagjaink bírósági rehabilitálása, párttagságuk, szakszervezeti tagságuk rendezése, funkcióba helyezésük, valamint anyagi kártérítésük is általában megtörtént. E tekintetben azonban további feladataink vannak. Pártunk ártatlanul letartóztatott s a múltban érdemeket szerzett tagjai közül rehabilitálták Donáth Ferenc, Horváth Zoltán, Kádár János, Kállai Gyula, Marosán György, Pálffy György, Rajk László, Schiffer Pál, Szőnyi Tibor, Vajda Imre elvtársakat, a Központi Vezetőség volt tagjait, Losonczy Géza, Szirmai István elvtársakat, a Központi Vezetőség volt póttagjait és másokat; a pártból való kizárásukat hatálytalanították. Közülük egyeseket újra beválasztottak a Központi Vezetőségbe. Bíróilag rehabilitálták Szakasits Árpádot is; párttagságával kapcsolatban a vizsgálat folyamatban van.

Intézkedések történtek a rehabilitált elvtársak hozzátartozóit ért sérelmek megszüntetésére.

5. Külpolitikánk legjelentősebb eseménye az elmúlt hónapokban a magyar—jugoszláv állami kapcsolatok normalizálása volt. A vitás gazdasági kérdések megoldását lehetővé tette

mindkét félnek a megegyezésre irányuló őszinte törekvése. A többi szocialista országgal Magyarország megerősítette testvéri kapcsolatait. A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának legutóbbi, Berlinben tartott ülészakán a szocialista országok sok kérdésben összehangolták távlati gazdaságfejlesztési terveiket. A kapitalista országok egy részével sikeresen fejlesztettük kereskedelmi kapcsolatainkat. Megszüntette a kormány a műszaki határzást, ami kedvező visszhangot váltott ki a világ haladó közvéleményéből.

6. Az utóbbi hónapokban jelentősen megnőtt a munkásosztály és a dolgozó néptömegek társadalmi aktivitása. Száz-ezrek vettek részt a tervvitában. Megnőtt a dolgozók érdeklődése a vállalat ügyei, a közélet, a nemzetközi események iránt. Erősen megélénkült az utolsó hónapokban a politikai élet is. A párt 1953 óta harcot folytatott a személyi kultusz ellen, a kollektív vezetés megteremtéséért, a pártélet lenini szabályainak helyreállításáért. A fejlődés e téren is meggyorsult. Nálunk is fokozódott a harc a személyi kultusz káros következményeinek teljes felszámolásáért a párt- és állami élet minden területén. Ez fejlesztette a pártdemokráciát, a bátor, kommunista bírálatot, fellendítette a termékeny vitát.

A XX. pártkongresszus óta mind a pártot, mind az állami, gazdasági, társadalmi szerveket, az egész közéletet fokozódó mértékben hatja át az egészséges, fejlődő demokratizmus szelleme.

II. SORON LEVŐ FELADATOK

A Központi Vezetőség megállapítja, hogy az elmúlt évek s a legutóbbi hónapok eredményeire támaszkodva és kiküszöbölve a hibákat, az elkövetkezendő hónapokban további intézkedéseket kell tenni a szocialista demokratizmus kiterjesztésére, egyszersmind a demokratikus centralizmus elvei alapján a párt- s az állami fegyelem megszilárdítására.

1. Feladatok az ipar és a mezőgazdaság területén

A szocializmus építése során változatlanul a gazdasági feladatok megoldását kell előtérbe állítani. Ezért a legfőbb figyelmet a második öt éves terv feladataira kell irányítani. A máso-

dik ötéves terv időszakában: 1956—1960-ban a technika jelentős fejlesztése alapján folytatni kell a szocialista iparosítást, olyan ütemben, hogy a szocialista ipar termelése 1960-ban 1955-höz képest 47—50 százalékkal növekedjék. Az ipari fejlődés fő arányainak meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy az egész népgazdaság fejlesztésének, a technika haladásának alapja a nehézipar. Ennek megfelelően az iparban a termelőeszközök termelését 58—60 százalékkal, a fogyasztási cikkekét 38—40 százalékkal kell növelni.

A szocialista ipar termelésének növelése a második ötéves terv időszakában lehetővé teszi, hogy az ipar, mint a népgazdaság vezető ága, fokozottabban elégítse ki mind a hazai szükségleteket, mind a külkereskedelmi igényeket.

Az ipari termelés növelése érdekében — a technika fejlesztésére és a szocialista országokkal való szoros együttműködésre támaszkodva — biztosítani kell a meglevő ipari berendezéseknek az eddiginél lényegesen jobb kihasználását, az elavult gépeknek új gépekkel való fokozatos felcserélését, az anyagellátás folyamatosságát, a termelés ütemességét, és mindennek eredményeként a munka termelékenységeinek állandó emelését.

A mezőgazdaságban a szocialista nagyüzemű gazdálkodás fejlesztése, valamint az egyénileg gazdálkodók termelésének növelése révén a mezőgazdasági termelés általános fellendítését kell elérni. A mezőgazdaság 1955—1960-ban összesen mintegy 27 százalékkal termeljen többet, mint az első ötéves terv időszakában. Biztosítani kell, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek előnye a tagság gazdasági és kulturális felemelkedése révén meggyőző erővel bontakozzék ki, s ennek eredményeként a parasztság többsége a szocialista nagyüzemű gazdálkodás útját válassza. A Központi Vezetőség *határozottan sikraszáll a mezőgazdasági termelőszövetkezetek megszilárdításának, megerősítésének s a mezőgazdaság szocialista átszervezésének politikája mellett*, s ezt annál is inkább hangsúlyozza, mert az utóbbi időben újra feléledtek termelőszövetkezetteljes nézetek. A párt, támaszkodva a tanácsokra és más tömegszervezetekre, folyamatos, állandó meggyőző munkát fejtsen ki a dolgozó parasztság körében a termelőszövetkezetek fejlesztése érdekében. A mezőgazdasági termelőszövetkezeti típus előnyeinek kihangsúlyozása mellett, minden megkötés nélkül, az

eddiginél nagyobb mértékben kell segíteni az alacsonyabb típusú termelőszövetkezeti csoportok megalakulását, valamint fokozatos fejlődését a közös gazdálkodás útján.

Hatékonyan kell támogatni a földművesszövetkezeti mozgalmat, és ennek keretében az egyszerű géphasználati, gyümölcs, zöldség, méhészt és borjűnevelő stb., stb. termelési társulásokat, szakcsoportokat. Létrehozatalukhoz és a már meglevők fejlesztéséhez mind az állami, mind a pártszervek adjanak fokozottabb segítséget. Legyenek ezek az egyénileg dolgozó parasztok számára az együttműködés, a kollektív munka, a szövetkezéssel járó előnyök megismerésének iskolái, hogy ezáltal is közelebb kerüljenek a termelőszövetkezetekhez, amelyeket pártunk változatlanul a legfontosabbnak tekint a mezőgazdaság szocialista átszervezése terén.

A termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztése során a legkövetkeztesebben biztosítani kell az önkéntességet.

A második ötéves terv időszakában el kell érni, hogy a már létrejött többéves termelőszövetkezeti gazdaságok példamutató szocialista nagyüzemekké váljanak, és termelésük színvonala évről évre nagyobb arányban szárnyalja túl az egyéni gazdaságokét. Az újonnan alakult termelőszövetkezeteknek hatékony támogatást kell nyújtani kezdeti nehézségeik leküzdéséhez, gazdálkodásuk megalapozásához, hogy termelésük minél előbb meghaladja az egyéni gazdaságok átlagos termelési szintjét.

A termelőszövetkezetek termelésének fejlesztése elengedhetetlenül szükségessé teszi, hogy a termelőszövetkezetekben a szövetkezeti demokrácia minden téren érvényesüljön és a szövetkezet ügyeiben a szövetkezet gazdái, maguk a tagok döntsenek, maguk alakítsák ki a mintaalapszabály figyelembevételével saját alapszabályukat is.

A mezőgazdaság termelésének tervbe vett emelkedéséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok is növeljék termelésüket. Ezért biztosítani kell számukra azokat az anyagi feltételeket, amelyeknek segítségével ki tudják használni meglevő termelési lehetőségeiket,

2. A dolgozók életszínvonalának emelése

A munkások és az alkalmazottak egy keresőre jutó reálbérét a második ötéves terv időszakában átlagosan legalább 25 százalékkal kell emelni. Ugyanezen idő alatt a parasztság pénzbeni és természetbeni jövedelmének is mintegy 25 százalékkal kell növekednie.

A termelési tervek teljesítése a szilárd alapja a dolgozó nép jóléte további növelésének az 1956. évben is.

a) A munkások és alkalmazottak jólétének fokozására ebben az évben:

a Központi Vezetőség javasolja a kormánynak, hogy elért gazdasági eredményeink alapján szüntesse meg a békekölcsönjegyzést. Ez azzal jár, hogy elsősorban a munkások és alkalmazottak rendelkezésére álló anyagi eszközök növekednek;

a kormány a nyugdíjakkal kapcsolatos néhány legégetőbb kérdésnek az ország gazdasági lehetőségeivel arányban álló megoldását lehetőleg még az idén készítse elő;

a Központi Vezetőség javasolja a kormánynak, hogy fokozza erőfeszítéseit a lakosság ellátásának további javítására, s különös gondot fordítson a húsellátás színvonalának fenntartására.

b) A dolgozó parasztság termelési biztonságának növelésére gondoskodni kell arról, hogy a dolgozó parasztoknak az állammal való termelési kapcsolatait szabályozó intézkedések bürokratikus vonásait tovább csökkentsék. A munkaképtelen és öreg termelőszövetkezeti tagok nyugdíjellátását — a termelőszövetkezetek anyagi eszközeiből — intézményesen meg kell oldani. Gondoskodni kell a falu iparcikkével való jobb ellátásáról, különösen a termelést szolgáló cikkek eladásának fokozásáról.

c) A munkások és alkalmazottak helyzetének megjavítására hozandó intézkedések megjavítják az értelmiség helyzetét is. Ezen túlmenően közéletünk demokratizmusának kiszélesítésével párhuzamosan, nagyobb lehetőséget kell adni az értelmiségieknek alkotó munkájuk kifejtésére. A dolgozó értelmiség megbecsülésének alapja általában a végzett munka s a mai magatartás legyen; a párt-, állami, gazdasági és más szervezetek a jövőben az eddiginél fokozottabban kell az értelmiségieket a közéleti tevékenységbe is bevonni.

3. A gazdasági vezetés megjavítása

A termelés tökéletesebb megszervezése és a dolgozók növekvő anyagi szükségleteinek minél jobb kielégítése megköveteli a gazdasági életben megmutatkozó túlzott centralizálás fokozatos kiküszöbölését. A gazdasági élet demokratizmusának fejlesztésére irányuló munkának természetesen nem szabad a termelés rendjét és folyamatosságát veszélyeztetnie.

a) Szem előtt kell tartani, hogy a gazdasági vezetés egyszerűsítése munkaerőt szabadít fel, amelynek elhelyezéséről gondoskodni kell. A Központi Vezetőség álláspontja szerint a felszabaduló munkaerők jelentékeny részének a termelésben kell elhelyezkednie; ennek azonban szervezeten kell folynia. Ebben az évben nagyobb munkaerő-átcsoportosításra még nem kerülhet sor.

b) A gazdasági élet fokozatos decentralizálásakor érvényesíteni kell azt az elvet, hogy növelni kell a vezetők önállóságát a miniszterektől lefelé a gyárigazgatókig, művezetőkig, mérnökökig.

c) Növelni kell — az egyszemélyi vezetés lenini elvének sértetlen fenntartása mellett — a munkások, a dolgozók szerepét az üzem, vállalat, intézmény minden irányú gazdasági tevékenységében. Meg kell találni a módját annak, hogy egyre többen vegyenek részt a tervezési, szervezési, irányítási kérdések megvitatásában, hogy mennél szélesebben bontakozzék ki a dolgozók alkotó kezdeményezése.

d) Fokozatosan meg kell javítani bér- és prémiumrendszerünket, hogy az érdekelttéből tegye a dolgozókat a termelés gazdaságosságában, jobb minőségű termékek előállításában, az anyagtakarékosságban.

e) A folyamatban levő jelentős intézkedéseken kívül, melyek ez évre és főleg a jövő évre már lényegesen javítanak a helyzeten, a Központi Vezetőség szükségesnek tartja mélyreható munka megindítását a gazdasági vezetés módszereinek gondos felülvizsgálására, az egész vezetést magasabb színvonalra emelő intézkedések körültekintő kidolgozására.

A Központi Vezetőség egyszersmind megállapítja, hogy a termelés központi irányítása, a tervezés központosított módszere változatlanul a gazdaságvezetés fontos elve, mivel a dol-

gozó tömegek alkotó energiáinak kibontakozása mellett ebben van a szocialista rendszer egyik legfőbb előnye a kapitalista rendszerrel szemben.

4. Az állami élet további demokratizálása

A népi demokratikus állam megerősítése, tökéletesítése a szocializmus építésének egyik legfontosabb feltétele. Éppen ezért pártunknak minden segítséget meg kell adnia népi demokratikus államrendszerünk továbbfejlesztéséhez, az állami szervek munkájának megjavításához.

A Központi Vezetőség megállapítja, hogy államrendszerünk alapvonásaiban mélyen demokratikus. Államunk munkás-paraszt állam, amelyben mind nagyobb szerepet játszik a haladó értelmiség is. *Országunkban a hatalom a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály kezében van; a hatalom gyakorlásában részt vesz a munkásosztály vezetésével a dolgozó parasztság is.* Ez az a döntő jellemvonás, amely megkülönbözteti a polgári típusú államoktól, és azoknál ezerszer demokratikusabbá teszi. Alapvető feladatunk államunk demokratikus tartalmának további kibontakoztatása, a választott államhatalmi szervek szerepének, hatáskörének további növelése, mind szélesebb dolgozó rétegek bevonása az állam igazgatásába.

a) Ervényesülnie kell az országgyűlés jogainak a bel- és külpolitika, a gazdasági és kulturális élet legfontosabb kérdéseiben; az állampolgárok jogaira és kötelességeire vonatkozó legfőbb intézkedéseket sokoldalú, termékeny viták alapján kell törvényekbe foglalnia.

Országgyűlési képviselőink az alkotmány előírásainak megfelelően építsenek ki állandó kapcsolatokat választóikkal, rendszeresen számoljanak be nekik munkájukról és értékesítsék országgyűlési munkájukban választóik tapasztalatait, bíráló észrevételeit és javaslatait. A minisztériumok és a tanácsok apparátusa segítse az országgyűlési képviselőket munkájukban. Ervényt kell szerezni az alkotmány ama rendelkezésének, hogy a választók a bizalmuknak meg nem felelő képviselőket bármikor visszahívhatják. Ehhez át kell dolgozni a választói törvényt, és a jelenlegi, a választókkal közvetlen kapcsolatot nem

jelentő lajstromos rendszer helyett személyenkénti választási rendszert kell bevezetni.

b) Demokratikus államrendszerünk alapját a tanácsok alkotják. Pártunk véleménye szerint a már megtett intézkedéseken túlmenően is biztosítani kell, hogy a tanácsok rendelkezzenek a gondjaikra bízott feladatok ellátásához szükséges hatáskörrel, politikailag és szakmailag képzett dolgozókkal és anyagi eszközökkel. El kell érni, hogy a tanácsok teljes mértékben ellássák hatósági és igazgatási feladataikat, valóban vezessék a helyi gazdasági, társadalmi és kulturális tevékenységet, biztosítsák az állampolgárok tömegeinek tevékeny részvételét, kezdeményezését és ellenőrzését az államhatalom és az államigazgatás gyakorlásában. Így eredményesebbé válik a tanácstagoknak a választók érdekében kifejtett tevékenysége is. Növelni kell a tanácsi végrehajtó bizottságok és a szakigazgatási szervek hatósági, igazgatási hatáskörét is. Meg kell határozni azokat a gazdasági és igazgatási kérdéseket, amelyekben kizárólag a tanács plénuma jogosult dönteni. A minisztériumoknak és más országos szervezeteknek a tanácsszervekkel kapcsolatban csak a szakirányítást és a szakellenőrzést kell végezniük, valamint a területi feladatok összehangolásáról kell gondoskodniuk. A tanácsok munkájának ilyen átszervezésével kapcsolatban különös gondot kell fordítani a járási tanácsok megerősítésére, úgy azonban, hogy a községek lakossága a községi tanácsoknál intézhesse el ügyeinek zömét.

Államunk bürokratikus vonásainak megszüntetéséért, a decentralizálásért — a dolgozók széleskörű részvételével — folyó munkának az államapparátust egyszerűbbé, áttekinthetőbbé kell tennie: e célt szolgálja a megyék, járások, kerületek összevonása is, melynek együtt kell járnia a tanácsok gazdasági önállóságának s hatáskörének növelésével.

A Központi Vezetőség felhívja a Minisztertanácsot, hogy e kérdést jóváhagyás végett ősszel az országgyűlés elé terjessze. Az új megyék, járások, kerületek kialakítását 1957 január 1-ig be kell fejezni.

A Központi Vezetőség szükségesnek tartja, hogy a kormány a legnagyobb városokat érintő, merev letelepedési szabályokat felülvizsgálja.

c) Az állami élet demokratizmusának kibontakoztatására

irányuló munkát egybe kell kapcsolni a legszélesebbkörű felvilágosító munkával, mely az állampolgári kötelezettségek pontos megtartására, az állami fegyelem megszilárdítására irányul. Az állami fegyelem erősítését folytonosan szem előtt kell tartani a demokratizmus kiszélesítésére és a decentralizálásra irányuló munka minden szakaszában s a további munkában is.

5. A szocialista törvényesség további megszilárdítása

A törvényesség további megszilárdítására jelentős intézkedésekre van szükség a jogszabályok rendezése, a büntető és igazságügyi, valamint a belügyi szervek munkájának megjavítása s e szervek hathatós ellenőrzése terén.

a) A szocialista törvényesség alapvető követelménye, hogy állami, társadalmi életünk valamennyi területén minden állampolgár részére érthető, a gazdasági, társadalmi viszonyoknak megfelelő törvények és jogszabályok legyenek, valamint, hogy ezeket a törvényeket megtartsák.

Meg kell teremteni a népi demokrácia, a szocializmus egész életét átfogó törvények, jogszabályok rendszerét. Ezt a munkát elméleti és gyakorlati szakemberek, valamint a nyilvánosság bevonásával kell elvégezni. Meg kell gyorsítani a büntető és polgári törvénykönyv megalkotását, valamint világos, közérthető törvényben szabályozni kell az államigazgatási hatóságok jogkörét és tevékenységét.

b) Igazságügyi szerveinknek a dolgozók érdekei védelmében továbbra is erélyesen és határozottan kell fellépniük az államunk biztonságát és a törvényes rendet sértő súlyosabb bűncselekményekkel szemben. A megtévedt, jelentéktelenebb bűncselekményt elkövető dolgozókkal szemben egyre szélesebb körben kell alkalmazni a nevelő jellegű intézkedéseket.

Az igazságügyi szerveknek egész tevékenységükben, az eljárás valamennyi szakaszában következetesen érvényesíteniük kell a bűnvádi eljárás törvényben biztosított, szocialista alapelveit:

biztosítani kell annak az alapelvnek feltétlen érvényesítését, hogy senkinek a bűnösségét csak saját beismerése alapján megállapítani nem lehet, ha azt bizonyítékok alá nem támasztják;

a nyomozati eljárásban csak indokolt esetben szabad élni az őrizetbevétel és az előzetes letartóztatás elrendelésével;

az ügyészségnek a törvényesség feletti felügyeletét hatékonyabban meg kell valósítani az államvédelmi szerveknek a büntetőeljáráshoz kapcsolódó egész tevékenysége tekintetében;

erősíteni kell az ügyészségnek a bíróság feletti felügyeletét, megfelelően csökkentve az Igazságügyminisztérium párhuzamos hasonló tevékenységét, érvényre kell juttatni a bírói ítélezésekben a Legfelsőbb Bíróság alkotmányos elvi irányítását;

a bírói függetlenséget meg kell szilárdítani. A területrendezés, s a szükséges szervezeti és egyéb feltételek biztosítása után meg kell valósítani a bírák és népi ülnökök választását;

a szocialista törvényesség biztosítása és a bírói eljárás egységessége érdekében felül kell vizsgálni és csökkenteni kell a katonai bíróságok, katonai ügyészségek túl széles körben érvényesülő hatáskörét. A rendes bíróságok hatáskörét fokozottabb mértékben ki kell terjeszteni egyes fontosabb államigazgatási területekre, például a munkaügyi, a termelőszövetkezetekkel kapcsolatos vagyoni jogi, a nyugdíjügyi stb. viták területére.

c) A Belügyminisztérium jelentős sikereket ért el a tényleges ellenség, a népi demokratikus rendünk megdöntésére szervezkedő elemek, a gazdasági kártevők, kémek, diverzánsok elleni harcban. A korábbi törvénysértések nyomán kialakult helytelen szemlélet és vizsgálati módszerek maradványainak felszámolására, a szocialista törvényesség szellemének hiánytalan érvényesítésére azonban további intézkedések szükségesek a Belügyminisztérium szerveinek párt- és állami ellenőrzése terén. Az erre vonatkozó újabb javaslatot rövid időn belül jóváhagyás végett az illetékes párt- és állami szerv elé kell terjeszteni.

E feladat megoldásakor abból kell kiindulni, hogy a belügyi szerveknek egész tevékenységükkel a Magyar Népköztársaságnak és állampolgárainak biztonságát kell szolgálniuk. Sziklaszilárdá kell tenni minden állampolgárunknak azt a meggyőződését, hogy őt a törvénysértéssel szemben pártunk, államunk, egész társadalmunk védi.

d) A Központi Vezetőség felhívja a párt-, állami, igazságügyi és társadalmi szervek figyelmét a dolgozók jogainak fokozottabb védelmére. A pártszervek tartsák fontos kötelességüknek azoknak a sérelmeknek megfelelő kivizsgálását és a lehető-

ség szerinti méltányos orvoslását, amelyek a korábbi bizalmatlan, sokszor lélektelen, bürokratikus intézkedésekből kifolyólag becsületes dolgozókat jogtalan és hátrányos helyzetbe hoztak.

e) A Központi Vezetőség nagy fontosságot tulajdonít a szocialista törvényesség hiánytalan biztosításának, az államvédelmi és igazságügyi szervek munkája hathatós megjavításának. Bizalommal tekint az e szervezetben dolgozó elvtársak becsületes erőfeszítéseire és fontos munkájukat a jövőben is segíti.

6. Az ideológiai munka megjavítása

A tudományos, kulturális, agitációs és propagandamunkában fokozott harcot kell folytatni a személyi kultusz maradványai ellen, leküzdve a dogmatizmust, önálló marxista gondolkodásra nevelve a tudomány, a kultúra, az agitáció területének dolgozóit. Egyszersmind harcolni kell a burzsoá ideológia ellen, a dolgozó tömegek szocialista neveléséért.

a) A tudományok fejlődése, közöttük a társadalomtudományok fejlődése szükségessé teszi alkotó viták kibontakozását. A vitákban csak türelmes, meggyőző érvelésnek s eszmei harcnak van helye. Nem szabad azonban teret adni a vitákban a marxizmus-leninizmus vagy a népi demokrácia ellen irányuló támadásoknak.

Elő kell segíteni a tudományos dolgozók egyesületeinek, társulatainak további demokratizálását. Biztosítani kell, hogy e társadalmi szervek a szocialista nevelés iskoláivá s a tudományos viták fórumaivá váljanak. Szorosabb együttműködést kell kialakítani gazdasági vezető szerveink és a Magyar Tudományos Akadémia, s a tudományos egyesületek között, bevonva ezeket fejlesztési terveink kidolgozásába.

Biztosítani kell, hogy a tudomány képviselői s a diákok anyagi helyzetükhöz mértén fokozottabban megismerkedhessenek a külföldi országok tudományos eredményeivel, folyóirataival. Fokozottabban lehetővé kell tenni a magyar tudomány eredményeinek külföldön való népszerűsítését, publikálását is.

b) A kultúra területén arra kell törekedni, hogy egyre inkább betöltse szocialista nevelő hatását a könyv, a színház, a film, a zene, a képzőművészet. Ezért küzdeni kell a szocialista realizmus elvei érvényesüléséért; lehetővé kell tenni azonban

azt is, hogy haladó irányzatok — amelyek a szocialista realizmus felé mutatnak — az eddiginél jobban érvényesülhessenek, fenntartva természetesen fogyatékságaik marxista bírálatának gyakorlatát. Ugyancsak lehetővé kell tenni a szocialista realizmus, valamint az efelé mutató irányzatok talaján a különböző iskolák, stílusirányzatok és törekvések érvényesülését, gazdagítva a művészi kifejezés formáit.

Növelni kell a művészeti és kulturális szövetségek szerepét tagjaik nevelésében s problémáik megoldásában, biztosítva e helyeken a demokratikus élet fejlesztését. Nagy szerep hárul e szövetségek kommunista tagjaira; körükben meg kell szilárdítani a pártfegyelmet, mindenekelőtt eszmei meggyőzés révén.

A tudományos, kulturális, művészeti élet fokozottabb demokratizálásával párhuzamosan növelni kell a párt eszmei irányító szerepét az e területeken dolgozó párttagok s a párt és állam megfelelő szervei segítségével.

c) Az agitációs és propagandamunka igen jelentékeny megjavítására van szükség. Különösen nagy figyelmet kell fordítani a gazdasági kérdések propagandájára.

A sajtó s a rádió, valamint az agitációs és propagandamunka sikereket mutathat fel a néptömegek alkotó kezdeményezései kibontakoztatásában, a személyi kultusz káros következményei bírálatában, a tömegek jogos kritikája felszínre hozásában. Azonban a sajtó s a rádió nem szállt eléggé szembe a legutóbbi időkben felbukkanó ellenséges, gyakran párt- és népidemokrácia-ellenes nézetekkel és a tömegeket félrevezető demagógiával, sőt egyes esetekben maga is terjesztette azokat.

Ezért az agitációs és propagandatevékenységnek, s különösen a sajtó és a rádió munkájának, gyorsan és határozottan meg kell javulnia a népi demokráciát szolgáló politika talaján. A gazdasági élet minden fontos területéről a statisztikai adatszolgáltatás kibővítésével behatóan és rendszeresen kell tájékoztatnia a dolgozókat, mozgósítva őket a szocialista építés feladatainak megoldására.

7. A dolgozók tömegszervezetei és a Hazafias Népfront

Társadalmi életünk demokratizálásának kiszélesítése jelentősen megnöveli a tömegszervezetek szerepét és pártunk feladatait a tömegszervezetekkel kapcsolatban. Pártszervezeteink sokkal nagyobb figyelmet fordítsanak a dolgozók valamennyi tömegszervezetére és tömegmozgalmára: a Hazafias Népfontra, a szakszervezetekre, a Dolgozó Ifjúság Szövetségére, a Magyar—Szovjet Társaságra, a földművesszövetkezetekre, a sportszervezetekre stb. Mindenütt meg kell javítani az e szervezetekben dolgozó kommunisták MDP-csoportjainak munkáját, és segítségükkel, példamutató magatartásukkal bátorítaniuk kell a tömegszervezetek vezetőségeit, hogy öntevékenyek és harcosak legyenek, hogy munkaterületükön elvégezzék sajátos feladataikat, kidolgozzák a megfelelő szervezeti formákat, a tömegmunka tartalmát és módszereit.

Különösen nagy gondot fordítson a párt a fejlődő népfront-mozgalomra, a munkásosztály legnagyobb és legfontosabb szervezeteire, a szakszervezetekre, s az ifjúsági szövetségre, a DISZ-re.

a) A munkásosztály s valamennyi dolgozó osztály szövetségének kifejezője a lakosság túlnyomó többségét magába foglaló Hazafias Népfront. Célja a munkásság, a parasztság, az értelmiség, a dolgozó kisemberek — hazánk minden hazafias haladó erejének építő összefogása. A népfront feladatául kell kitűzni, hogy elsősorban a népi, nemzeti egység megszilárdításán munkálkodjék. Ezért tevékenységének legfőbb területe minden békére vágyó, hazafias érzelmű dolgozó felsorakoztatása a béke frontján. A Hazafias Népfront-mozgalom magyarázza, népszerűsítse a szocialista haladás érdekében a párt s a kormány által népgazdaságunk felvirágoztatására, a lakosság anyagi, kulturális, szociális életfeltételei megjavítására foganatosított intézkedéseket, hazafias hagyományaink szellemében nevelje kötelességtudatra a dolgozókat.

A Hazafias Népfront fokozottabban segítse a tanácsokat feladataik ellátásában, s a tanácsok támaszkodjanak munkájukban jobban a népfront-mozgalomra.

Az eddiginél fokozottabban kell biztosítani, hogy a népfront-mozgalomban aktívan részt vehessen minden hazafias, demok-

ratikus, a békét támogató dolgozó, háziasszony, kisember, diák stb. El kell érni, hogy a népfront-bizottságok vezetésébe is — nemzetiségre, világnézetre és vallásos meggyőződésre való tekintet nélkül — nagy számban válasszanak meg demokratikusan gondolkodó, a népet szerető pártonkívülieket: munkásokat, dolgozó parasztokat, értelmiségieket és másokat.

A kommunisták alakítsanak ki a népfront-bizottságokban s a népfront-mozgalomban tevékenykedő pártonkívüliekkel jó baráti együttműködést, s a türelmes felvilágosító munka, a meggyőzés fegyverével éljenek. A párttagok s a pártszervezetek bátorítsák, karolják fel a Hazafias Népfront bizottságaiban és gyűlésein is az építő bírálat kibontakozását, a falu, a község fellendítését célzó javaslatok kidolgozását és tevékeny végrehajtását, a haladó, építő, demokratikus közszellem megerősítését. A párttagok és a pártszervezetek példamutatóan vegyenek részt a Hazafias Népfront bizottságaiban s mozgalmában, ezzel is elősegítve, hogy a Hazafias Népfront-mozgalom valóban a munkásosztály, a dolgozó parasztság, az értelmiség és a középrétegek átfogó, nagy, haladó mozgalmává váljék.

b) A szakszervezetek az utóbbi hónapokban fokozottabban vették ki részüket a termelés és a termelékenység emelésére irányuló munkából, jobban mozgósítottak a tervek teljesítésére, az üzemi rend és fegyelem megerősítésére, a második ötéves terv irányelveinek eredményes megvitatására. A szakszervezeteknek változatlanul a termelést kell munkájuk homlokterébe állítaniuk, mert a dolgozó nép felemelésére irányuló politika legfőbb feltétele a termelés növelése.

Különösen nagy gondot fordítsanak a szakszervezetek a műszaki színvonal fejlesztésére, az ipar technikai színvonalának emelésére, a dolgozók szakmai képzésére.

A szakszervezetek határozottabban és harcosabban lépjenek fel a munkásság érdekeinek védelmében, örködjenek a kollektív szerződések betartásán, bátrabban kezdeményezzenek, következetesebben állítsák munkájuk középpontjába a dolgozókkal való törődést.

A szakszervezeteknek, mint a munkások és alkalmazottak önkéntes, nem pártjellegű demokratikus tömegszervezeteinek, pártunk és kormányunk minden lehetőséget megad arra, hogy teljesen megfeleljenek a dolgozók beléjük helyezett bizalmá-

nak. A Központi Vezetőség a felelős párt- és állami funkcionáriusoktól elvárja, hogy határozottan vessenek véget a szakszervezetek és a szakszervezeti munka még gyakran előforduló lebecsülésének. Üzemi pártszervezeteink kötelessége, hogy minden irányban bátorítsák és támogassák az üzemi szakszervezeti bizottságok tevékenységét.

A demokratizmus fejlesztése az üzemekben, a munkahelyeken magában foglalja azt a követelményt, hogy a szakszervezeti szerveket az eddiginél sokkal bátrabban vonják be a tervezés, a gazdasági vezetés kérdéseinek megtárgyalásába, s egyre nagyobb mértékben rájuk bízják a dolgozók szociális ügyeinek intézését. A szakszervezeti vezetőknek, aktivistáknak lelkiismeretesen foglalkozniuk kell a dolgozók ügyes-bajos dolgaival, panaszaival, s elő kell segíteniük a dolgozók és a műszaki, gazdasági vezetők közötti konfliktusok gyors és igazságos megoldását.

A túlzott központosítás megszüntetése, a demokratizmus fejlesztése kulcskérdés magában a szakszervezeti mozgalomban is. Ily módon kell a függetlenített apparátust fokozatosan csökkenteni, az önkéntes társadalmi munkát nagymértékben kibontakoztatni és eredményesen harcolni a megcsontosodott, bürokratikus módszerek ellen.

c) A Dolgozó Ifjúság Szövetsége az utóbbi időben szervezetiileg megerősödött, s nevelőmunkája is némileg megjavult. A termelésben is helyes kezdeményezések történtek a szövetség, valamint az ifjúsági tömegek részéről.

A DISZ-ben lehetőséget kell teremteni arra, hogy az ifjúsági tömegek százezrei megtalálják képzésük, szórakozásuk, sportolási lehetőségük fontos eszközeit. A DISZ-nek le kell küzdenie a bürokratikus módszereket, a szövetség vezetőinek szoros kapcsolatba kell kerülniük az ifjúsági tömegekkel, közöttük kell élniük, valódi vezetőikké kell válniuk. Ezen az úton vehet részt legjobban a DISZ szocialista demokráciánk fejlesztésében.

8. A magyar külpolitika egyes kérdései

A Központi Vezetőség a párt politikája sarkalatos részének tartja a béke megőrzésére, a nemzetközi feszültség további enyhítésére irányuló törekvést.

Magyarország — testvéri szövetségben a Szovjetunióval —

a külpolitika kérdéseiben azonos nézeteket vall a szovjet kormánnyal. Támogatja a békés egymás mellett élés öt alapelvét. Különösen fontosnak tartja a leszerelésre, az atomfegyverek eltiltására és megsemmisítésére vonatkozó javaslatokat. A nemzetközi feszültség enyhítésére, a leszerelésre irányuló óhaja kifejezéseként a Központi Vezetőség javasolja a kormánynak, hogy újabb 15 000 fővel csökkentse a hadsereget, s a felszabaduló eszközöket állítsa a békés szocialista építés szolgálatába. A párt s a kormány támogatja az európai kollektív biztonsági szerződés megkötésére irányuló erőfeszítéseket. Az európai kollektív biztonság megteremtéséig is nemzeti biztonságunk pillérének tekinti a varsói szerződést. Támogatja a német kérdés demokratikus rendezésére irányuló törekvést.

Külpolitikánk változatlan célja, hogy egyre szélesebbé, mélyebbé és sokoldalúbbá tegye testvéri együttműködésünket a felszabadító Szovjetunióval, Kínával és a többi szocialista országgal. Kimeríthetetlen erőforrásunk, hogy tagja vagyunk a hatalmas, az emberiség több mint egyharmadát felölelő szocialista világrendszernek.

Tovább akarjuk mélyíteni és szilárdítani baráti kapcsolatunkat és meg akarjuk teremteni a termékeny tapasztalatcsere lehetőségét a szocializmust építő Jugoszláviával. A Központi Vezetőség kíváncsian tartja, hogy a szorosabb baráti kapcsolatok kialakítására tárgyalások induljanak meg a Magyar Dolgozók Pártja és a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége között. A két párt közötti baráti, elvtársi kapcsolatok létrehozása nemcsak népeink, pártjaink érdeke, hanem érdeke a békéért, demokráciáért, szocializmusért folyó világméretű harcnak is.

A szocialista országok közötti szoros barátság és együttműködés további ápolása mellett sokoldalú — gazdasági, tudományos, művészeti, sport- és egyéb — kapcsolatokat óhajtunk kiépíteni a szocialista világrendszeren kívül álló országokkal.

III. A SZILÁRD ELVI, LENINI POLITIKÁÉRT

Szocializmust építő országunkban most jöttek létre a kedvező feltételek a népi demokrácia demokratikus tartalmának fejlesztésére, a szocialista demokrácia kiterjesztésére. Elhárul-

nak azok a gátló körülmények, amelyek korlátozták a szocialista demokratizmust.

Kezdetben államunk erősen centralizált formát öltött, korlátozódott a demokrácia. Hozzájárult a demokrácia korlátozásához a marxizmustól idegen személyi kultusz elmélete és gyakorlata.

Jelenleg pártunk harcot folytat mind e hibás elmélet, mind e gyakorlat ellen.

A szocialista építés viszonyai között különösen az osztályharc helyes értelmezése segíti pártunkat a demokratikus formák helyes kialakításában.

A munkásosztály eszmei, politikai egységét, a volt szociáldemokraták s a kommunisták végső összeforrását elősegíti a volt szociáldemokraták egy részével szemben elkövetett hibák feltárása és kijavítása, jóvátétele. Nem jelenti ez azt, hogy a párt lemond a szociáldemokratizmus bírálatairól; azt jelenti azonban, hogy elismeri a múltbeli érdemeket, de figyelmét e tekintetben is elsősorban a jelen s a jövő feladataira irányítja.

A demokratizálási folyamatai növekszik a munkásosztály szerepe, mert megnő a munkástömegek aktív, alkotó részvétele az állami, gazdasági, társadalmi élet vezetésében, új és új módon jut kifejezésre a munkásosztály vezető szerepe az ország életében.

A munkás-paraszt szövetség megerősítését előmozdítja az osztályharc helyes értelmezése s az új jelenségek számbavétele. Különösen megszilárdítja a munkások és dolgozó parasztok szövetségét az, hogy a munkásosztály egyre szilárdabb támasza falun nemcsak a szegényparasztság, hanem a termelőszövetkezeti útra lépett valamennyi paraszt, közöttük a termelőszövetkezeti útra lépett középparaszt is. A középparasztsággal kialakult tartós szövetséget tovább erősíti a helytelenül kulákoknak minősített középparasztok ügyének igazságos rendezése. A népfront-mozgalom is fokozza a dolgozó parasztság bizalmát a munkásosztály iránt. Ezt segíti a dolgozó parasztság termelési biztonságának növelésére szolgáló számos intézkedés is. Pártunkat a jövőben még nagyobb erővel vezeti a munkások és dolgozó parasztok tartós szövetségének eszméje, mivel ez a szövetség a szocialista állam legszilárdabb alapja.

Az értelmiségiekre — a régi szakemberekre is — mély ha-

tással vannak pártunk igazságos intézkedései, melyek elsősorban a munka alapján ítélik meg az értelmiségieket, lehetővé teszik gyermekeik fokozottabb továbbképzését, megjavítják életfeltételeiket.

Az ellenséges kizsákmányoló osztályok a városban megszűntek, a falun pedig a kulákság számbelileg s gazdaságilag egyaránt nagyon meggyengült. Erejük és befolyásuk azonban még van. Bár a volt kizsákmányolók közül sokan lojális magatartást tanúsítanak népi demokráciánk iránt, részt vesznek a termelőmunkában; mégsem szabad lebecsülni a falun a kulákság egy részének ellenséges agitációját, különösen a termelőszövetkezetek ellen. A városi burzsoázia maradványai között vannak olyanok, akik aktívan részt vesznek az imperialista reakció propagandájának terjesztésében, ezért éberségre van szükség velük szemben.

A Központi Vezetőség megállapítja, hogy hazánkban a szocializmus építése osztályharcban folyik, s az osztályharc napjainkban az élet néhány területén némileg kiéleződött. Az osztályellenség anyagi, politikai bázisa a szocializmus építésével azonban folytonosan szűkül, ereje csökken. Ezzel számolva, a párt és a kormány arra törekszik, hogy a szocializmus felépítését az osztályharc kiéleződése nélkül biztosítsa. Az osztályharc alakulására azonban igen nagy befolyással van a nemzetközi imperialista reakció tevékenysége. Ez a reakció az SZKP XX. kongresszusa után fokozta szovjetellenes, népidemokrácia-ellenes tevékenységét, s ez nem marad hatástalanul magyarországi bázisára sem, elsősorban a kémiszervezetekre (az év első felében 40 imperialista kémét tartóztattak le), s másfelől az osztályellenség maradványainak hangulatára sem. Ma az imperialista reakció és hazai bérencei jelentik a legfőbb veszélyt a népi demokrácia rendjére.

E helyzetben különlegesen fontos pártunk elvi szilárdsága s a dolgozó osztályok összeforrottsága és egysége a párt, a munkásosztály vezetésével. Ezért kell komolyan felfigyelni arra, hogy a legutóbbi időkben a párt egy részében, az értelmiség egyes csoportjaiban s elszórtan a munkások és a dolgozó parasztok között is ingadozás s a párttal szembeni bizalmatlanság elemei léptek fel.

Ennek egyik oka kétségtelenül a párt s vezetése részéről

elkövetett hibákban van, másik oka pedig az osztályellenség fokozódó nyomásában rejlik.

Pártunk nagy munkát végzett az 1953 előtt elkövetett hibák kijavításáért. Utóbb azonban, s különösen 1955-ben, az 1953 júniusa előtt elkövetett hibák egy részét újból elkövettük. A Központi Vezetőség 1955 márciusi ülése helyesen járt el, amikor élesen megbélyegezte a jobboldali opportunisták nézeteket. De a határozat után kísérletek történtek a személyi kultusz egyes visszasságainak feltámasztására, a kollektív vezetés meggyengítésére. Előfordult, hogy egyesek a jogos bírálatot is azzal igyekeztek visszaverni, hogy azt jobboldali oportunizmusnak bélyegezték. Mindez kedvező talajt teremtett különböző szektás hibák újjáéledésére. Együtt járt ezzel, hogy — bár közben sok, az 1949—1952. években letartóztatott, elítélt és meghurcolt elvtárs ártatlansága kiderült — rehabilitálásuk késlekedett és hiányos volt. Mindez a párttal és a pártvezetéssel szemben bizonyos kételkedésre és bizalmatlanságra, a párt és a tömegek kapcsolatának bizonyos lazulására vezetett.

Ugyanilyen irányban hatott, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusa után a párttagok és a párttal érző pártonkívüliek jogos várakozása nem elégült ki teljesen. A Központi Vezetőség 1956 márciusi ülése megbízta a pártvezetést, dolgozza ki a kongresszusi határozatok tanulságainak hazai viszonyainkra való alkalmazását. A Politikai Bizottság ehhez a feladathoz hozzáfogott s határozatai, irányvonala általában véve helyesek voltak. De a helyes határozatok végrehajtásában této-vázás és huzavona következett be. A helyzet ilyen alakulásáért a Politikai Bizottság a felelős, mert nem vezette elég eréllyel a harcot a múltbeli hibák felszámolásáért, a XX. kongresszus szellemének érvényesítéséért a magyar viszonyok között, állami, társadalmi, gazdasági és pártéletünk fokozottabb demokratizálásáért. Hiba volt, hogy a párt vezető szervei nem szervezték meg az ország legfontosabb kérdéseiről a vitákat a pártban. A Szabad Nép ingadozása is zavarokat okozott a pártkáderek s a dolgozók körében.

Pártunkban mélyek mind a szektásság, mind a jobboldali oportunizmus gyökerei. Mind a kettővel szemben a legélesebb, a legkövetkezetesebb eszmei-politikai harcot kell folytatni a párt fő irányvonalának érvényesítéséért.

A szektásság megnyilvánult és megnyilvánul abban, hogy gyakran politikai felvilágosítás helyet adminisztratív rendszabályokat és eszközöket alkalmaznak; időnként az adminisztratív eszközökre szükség van, de ezek nem helyettesíthetik az eszmei-politikai felvilágosítást és harcot. A szektásság megnyilvánult egyes, megdönthetetlennek hitt tételek dogmatikus hangsúlyozásában, abban, hogy gyakran nem voltak komoly, mélyreható viták a tudományos és politikai kérdésekről, a sokszor egyoldalú és türelmetlen káderpolitikában, kifejezésre jutott az osztályharc egyoldalú, nem a konkrét viszonyok elemzésén alapuló értelmezésében. A termelőszövetkezetek fejlesztésében is tapasztalható, még az utóbbi időben is, a párthatározat utasításai ellenére, hogy megszegik egyes helyeken az önkéntesség elvét. Megnyilvánult a szektásság a bürokratikus vezetési módszerekben, s államapparátusunknak, részben különböző egyéb szerveinknek, még pártszervezeteinknek is bizonyos bürokratikus vonásaiban. Jelentkezett a volt szociáldemokrata elvtársakhoz való, nemritkán helytelen viszonyban, ezen elvtársak gyakori mellőzésében. Kifejezésre jutott és jut ez a szövetséges dolgozó osztályok és az értelmiség, valamint képviselőik iránt tanúsított szektás magatartásban is.

Nyíltan feltárva a szektás hibákat, a párt harcra mozgósít ezek ellen, mert e hibák rontják a pártvezetés kapcsolatát a párt tömegeivel, s különösen a párt kapcsolatát a dolgozókkal. E hibák ellen harcolva, küzdeni kell a szocialista demokrácia kiterjesztéséért.

De nemcsak szektás hibák vannak pártunkban, hanem komoly jobboldali jelenségek is. A jobboldali elhajlás fő képviselője Nagy Imre és környezetében egyes pártellenes vagy megfélemtetett emberek. A Központi Vezetőség leszögezi, hogy 1955 márciusában helyesen jellemezte a jobboldali elhajlást; egyszerűen megállapítja, hogy a párt elmulasztotta az eszmei harcot a jobboldali elhajlás felélénkülése és megnyilvánulásai ellen, ezért ezen sürgősen változtatni kell.

Felélénkült a burzsoá propaganda és agitáció is, sőt a Petőfi Kör egyes összejövetelein a pártellenesség nyílt fórumot is kapott. A Központi Vezetőség legutóbbi határozata helyesen bélyegezte pártellenesnek s népidemokrácia-ellenesnek egyes Petőfi-köri felszólalók nézeteit. Egyesek a burzsoá ideológia talajáról bí-

rálva pártunk hibáit, tagadják a párt minden eredményét, a párt vezető szerepét, a munkásosztály vezető szerepét, a forradalomban született munkás-paraszt állam demokratizmusát, s a „teljes” sajtószabadságot követelik (azaz, szabadságot a burzsoá nézetek terjesztésére). Ma már hazánkban a dolgozók előtt szocialistaellenes nézetekkel nyíltan fellépni nem lehet. Ezért mind a kispolgári opportunisták, mind pedig a burzsoá nézetek hirdetői félrevezető módon a XX. pártkongresszusra, „a szocializmus érdekeire”, a „demokratizálódási folyamatra” hivatkoznak, s magukat „Lenin eszméi híveinek” s „a XX. pártkongresszus határozatai magyarországi alkalmazóinak” álcázzák. A párt ellen fellépők általában egységesek a pártvezetés lejáratására irányuló törekvésekben, a pártegység bomlasztásában, ami akciójukat veszélyessé teszi.

Ezért a Központi Vezetőség éberségre inti a párt valamennyi tagját, a népi demokrácia minden hívét. A Központi Vezetőség szükségesnek tartja, hogy mindenféle ellenséges nézet ellen széles felvilágosító munka folyjék a sajtóban, a rádióban, a népnevelőmunkában, gyűléseken a szocialista demokrácia elveinek megmagyarázására, a burzsoá és kispolgári, munkásellenes és szocialistaellenes, áldemokratikus követelések leleplezésére. E harcban a pártnak a munkásosztályra, a dolgozó parasztságra, a szilárd értelmiségi rétegekre kell támaszkodnia, amelyeknek hitét nem rontották meg a múltban elkövetett még oly súlyos és tragikus hibák sem, mert saját tapasztalatukból tudják, hogy a gyárosok elkergetése, a földbirtokos-uralom széthúzása, a háborús romok eltakarítása, az újjáépítés, a szocializmus építése hazánkban a párt vezette dolgozó tömegek harcának eredménye. Tapasztalják sorsuk jobbrafordulását, és tudják, hogy ez a forradalom vívmányának eredménye. A hatalmas kultúrforradalom a szocializmus eszméit terjesztő újságot, könyvet, rádiót adott a nép kezébe. Mindez a dolgozóknak a párt által vezetett harca révén valósult meg, s ezért a dolgozók zöme, noha bírálta a pártot és a pártvezetést, nem veszítette el bizalmát a pártban az elmúlt hónapokban sem. A dolgozó osztályokra támaszkodva kell eszmei harc révén s hibáinkat kiküszöbölve megnyerni az ingadozókat. E cél elérésére elsősorban az ideológiai munkát kell megjavítani, s fokozni kell az eszmei-politikai felvilágosító tevékenység minden formáját. Ezért a párt fordít

son nagy figyelmet a szocialista építés mind nemzetközileg érvényes alaptörvényének, mind magyarországi sajátosságainak elméleti tisztázására, illetve kidolgozására. Ideológiai kérdésekben a türelmes felvilágosítás és meggyőzés módszereit egyesítse a megalkuvás nélküli elvi szilárdsággal, a marxizmus-leninizmus tanításaihoz való tántoríthatatlan hűséggel. A pártnak, hogy eszmei, politikai harcát sikerrel végezhesse, kezdeményezőbbnek kell lennie az ideológiai kérdések felvetésében, a dogmatizmus leküzdésében, az önálló marxista gondolkodás kialakításában, mert a burzsoá ideológiával csak az élő, eleven marxizmus szállhat szembe sikeresen, mivel az élő marxizmus oldalán van az igazság.

Mindez azt bizonyítja, hogy óvakodni kell az üres formuláktól és annak vitatásától, hogy a jobboldali vagy a baloldali veszély nagyobb-e, hogy melyik a fő veszély. A jelenlegi helyzetben mindkettő igen komoly veszélyt jelent számunkra, és sokszor annyira összefonódnak, hogy nem is könnyű őket jobboldalinak vagy baloldalinak osztályozni. A mindenkori konkrét helyzetnek megfelelően kell a szektás s a jobboldali jelenségeket elemezni, s ennek alapján kell fellépni mindenfajta pártellenes, antimarxista, antileninista nézet, s természetesen pártunk és államunk ellen irányuló minden támadás ellen. Minden ilyen támadást egységesen, egy akaráttal kell pártunknak visszavernie.

A párt hűségesen ragaszkodik a proletár internacionalizmus s az igaz hazafiság szocialista elveihez. A párt saját népe, hazája szolgálatában a szocializmus építésének sajátos magyarországi viszonyai között egy pillanatra sem feledkezik meg arról, hogy szakadatlanul erősítse a szocialista tábor egységét, kapcsolatát a Szovjetunióval, s a szocialista tábor országaival, a világ szocialista és munkásmozgalmaival.

Ezért a párt újból erősíti a harcot a nacionalizmus, a sovinizmus, az antiszemitizmus minden megnyilvánulása ellen. A párt erősíti kapcsolatait a Szovjetunió Kommunista Pártjával, mivel a Szovjetunió Kommunista Pártja és a Magyar Dolgozók Pártja minden ideológiai kérdésben, a nemzetközi helyzet megítélésében, a szocializmus perspektívái kérdésében azonos elvi felfogást vall.

Pártunk nem riad vissza a nehézségektől, bátran halad előre

a demokratizálás, a munkásosztály, a néptömegek aktivizálása útján, a párt s a nép előtt álló feladatok kidolgozásának termékeny megvitatását használva legfőbb emelőül helyes politikája kidolgozására.

IV. A PÁRT EGYSÉGÉNEK ÉS FEGYELMÉNEK MEGSZILÁRDÍTÁSA

A Magyar Dolgozók Pártját az tette naggyá és erőssé, a munkásosztály vezető osztagává, a nép elismert vezetőjévé, hogy a dolgozó tömegek mindennapi ezerszeres tapasztalataik alapján győződtek meg róla: a párt érdekeik hű szószólója, legkövetkezetesebb harcosa; a párt a legbonyolultabb körülmények között is megtalálja a helyes utat. A pártnak van ereje és bátorsága ahhoz, hogy a legnehezebb és legkényesebb problémákkal is szembe nézzen, ha a történelem, a társadalom fejlődésének menete ezeket előtte felveti. Kiküszöböl minden elavultat, s szakít mindennel, ami káros, ami a nép előrehaladását gátolja. Hibáit feltárja és kijavítja, hogy a munkásosztályt s a dolgozó tömegeket ezzel is új győzelmekre mozgósítsa. Mindezek a tulajdonságok pártunk alapvető jellegéből fakadnak, mivel a párt a magyar munkásosztály igazságos forradalmi harcának, hagyományainak hű őrzője és folytatója. Ma számos bonyolult probléma közepette is biztos kézzel vezeti országunkban a szocialista építés nagy munkáját. Méltóan harcos múltjához, a párt a mai helyzetben is megtalálja a megfelelő megoldást minden égető kérdésre.

Pártunkban, országunkban a demokratizmus kibontakoztatása útjából a párt elhárít minden akadályt, gyökeresen kiküszöböl minden, a személyi kultusz következményeivel összefüggő káros maradványt és bürokratikus megnyilvánulást.

Pártunk bátorsága, ereje, határozottsága újból meggyőző bizonyítékot szolgáltat a munkásosztálynak, a dolgozó népnek a párt igazáról.

A Központi Vezetőség megállapítja:

a) pártunk legfőbb feladata ma: megszilárdítani sorainak eszmei, politikai, szervezeti egységét, acélossá kovácsolni a párt sikereinek legfőbb biztosítékát: a párt egységét.

A párt egységének megszilárdítása céljából küzdeni kell a személyi kultusz maradványainak teljes kiküszöböléséért a párt életéből, a politikai, társadalmi, gazdasági életből. Helyre kell állítani minden tekintetben a pártélet lenini szabályait. Feltétlenül érvényesíteni kell a pártban, a pártélet minden fokán a pártvezetés legfőbb elvét: a kollektív vezetés elvét. A Központi Vezetőség felhívja a párttagságot, hogy az egész pártban biztosítsa a pártszervezetek kollektív vezetését, a marxista-leninista párt sikeres munkájának legfőbb pillérét.

b) A kollektív vezető szervezetben, s az egész pártban a döntéseket a bátor bírálat s önbírálat szellemében lefolyt beható vita és tanácskozás után kell meghozni, ily módon is biztosítva a párt helyes politikájának kialakítását.

A pártdemokráciának érvényesülnie kell pártunk minden szervezetében és szervében. Minden párttagnak éreznie kell, hogy joga és kötelessége részt venni a pártszervezetben folyó vitában, becsületesen sikraszállni meggyőződéséért.

De a pártéletet nem jellemezhetik csak a viták, a pártot az egységes cselekvés jellemzi; ezért a vita lezárásával pártunkban a határozatokat következetesen végre kell hajtani.

c) A demokratikus elvek alapján meg kell szilárdítani a pártfegyelmet. A párt önkéntes harci szövetség, tagjait az önként vállalt fegyelem fűzi egybe. Mindenütt — ahol megsértették — érvényt kell szerezni annak az elvnek, hogy a felsőbb pártszervek határozatai kötelezőek az alsóbb pártszervekre, valamint annak, hogy a kisebbség köteles magát alávetni (a határozat meghozatala után) a többségnek, s köteles a határozatot akkor is végrehajtani, ha vele nem ért egyet. Nem szabad megtűnni pártunkban a fegyelmezetlenséget, a pártszerűtlenséget, mert ez gyengíti a párt egységét, s korlátozza cselekvőképességét, a cselekvés egységét. A párt fegyelmének, mely demokratikus elveken alapszik, elsősorban meggyőzéssel kell érvényt szerezni; szükség esetén azonban a demokratikus centralizmus elveinek megsértőit a Szervezeti Szabályzat előírásai szerint fegyelmi úton is felelősségre kell vonni.

d) A párt ereje nem utolsósorban káderei szilárdságában, tapasztalatában, harcosságában van. Fokozatosan biztosítani kell, hogy a párt káderpolitikájában elkövetett hibákat, különö-

sen a régi káderekkel szemben elkövetett hibákat kijavítsuk. Ma az az elsőrendű feladat, hogy a régi és új káderek összeforrjanak, hogy a harcokban megedzett régi és új káderek együtt harcoljanak a Központi Vezetőség, a párt politikája érvényesítéséért.

A Központi Vezetőség megköveteli minden kommunistától, aki gazdasági, állami, tömegszervezeti, kulturális vagy bármilyen más területen vezető beosztásban dolgozik, hogy becsületesen, fegyelmezetten síkraszálljon a párt politikájának végrehajtásáért.

e) A párt munkáját, különösen a pártkáderek tevékenységét, elsősorban a gazdasági feladatok megoldására s a dolgozó nép jólétének növelésére kell irányítani. A párt káderei, a párt aktivistái a dolgozó tömegek körében a helyszínen végezzenek szervező, nevelőmunkát, szakítva az irodai módszerekkel. A gazdasági munka jobb vezetése céljából a vezető helyen dolgozó kommunisták s a párt valamennyi kádere tartssák kötelességüknek, hogy megismerkedjenek területük gazdasági problémáival, behatoljanak a gazdasági kérdésekbe, munkaterületük szakértőivé váljanak.

f) Erélyes harcot kell folytatni a pártmunka bürokratikus vonásai ellen. A párt ne adminisztratív úton, állami, gazdasági szervek helyett, ne közvetlen termelési vagy más utasítások formájában, hanem elsősorban irányító, politikai, meggyőző, szervező munkával harcoljon a szocializmus építéséért. A párt fő feladatának a kommunisták eszmei színvonalának emelését, s a dolgozók körében végzett szervező, felvilágosító nevelőmunkát, a gazdasági és állami szervek pártellenőrzését, a sokoldalú kezdeményezést tekintse; a párttagok mutassanak példát a helytállásban, a kötelességek teljesítésében, ily módon személyes példájukkal is győzzék meg a dolgozókat.

g) A párt ereje tagjainak állhatatosságában, harcosságában van. A párt Központi Vezetősége kötelezi a párt minden tagját, hogy álljon ki keményen a párt politikájáért, küzdjön megvalósításáért, fegyelmezetten hajtsa végre a határozatokat, szálljon szembe minden ellenséges törekvéssel. A Központi Vezetőség bizonyos abban, hogy sokszázezres, a nép minden dolgozó osztályát, s elsősorban a munkásosztályt képviselő párttagságunk teljes egészében megérti, magáévá teszi a Központi Vezetőség

határozatait, s minden erejét latba veti sikeres megvalósításukért.

*

Pártunk szilárd elhatározása, hogy következetesen érvényre juttatja a népi demokrácia alapvető jellemvonását, azt, *hogy diktatúra a kizsákmányolók elnyomására, de a legfejlettebb polgári demokráciánál is ezerszer igazabb demokrácia a munkásosztály és a dolgozó tömegek számára.* Feladatunk az állami és társadalmi élet s a pártélet különböző területein kibontakoztatni a dolgozók demokráciáját, a szocialista demokráciát, hogy a dolgozók legszélesebb tömegeit tegyük még inkább a szocializmus tudatos, tevékeny építőivé. A szocialista demokrácia egyszerűen azt is jelenti, hogy a dolgozók a lenini demokratikus elveken nyugvó fegyelmet magukra nézve kötelezőnek ismerik el.

A Központi Vezetőség meg van győződve arról, hogy határozatai kiváltják a párttagok és a dolgozó tömegek fokozott alkotó tevékenységét; hogy végrehajtásuk hathatósan hozzájárul a népgazdasági terv teljesítéséhez és túlteljesítéséhez, dolgozó népünk életszínvonalának emeléséhez.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége felhívja a munkásosztályt, a dolgozó parasztságot, a haladó értelmiséget, az egész dolgozó népet: *tömörüljön a párt s a kormány köré; harcos, lelkes munkájával küzdjön a szocializmus újabb sikereiért, a szocializmus végső győzelméért hazánkban!*

